

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პირობათმორეგულირებელი ორგანიზაციის ხელშეწყობით

დღეს მოსალოდნელია უნალექო ამინდი, ცვლადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 12-17, მთიან რაიონებში - 8-13, მაღალ მთაში - 0-5 გრადუსი სითბო. ზღვის წყლის ტემპერატურა 10 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 768 მილიმეტრი. მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია უნალექო ამინდი.

საკრებულოში წლის პირველი სხდომა გაიმართა

მანანა ტაპიძე 593 10 15 17

ბათუმის საკრებულოში მიმდინარე წლის პირველი სხდომა გაიმართა, რომელსაც ოპოზიციიდან მხოლოდ „ლელოს“ წარმომადგენელი ვაჟა დარჩია ესწრებოდა. დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვამდე, დრო დეპუტატების პოლიტიკურ განცხადებებს დაეთმო

ვაჟა დარჩიამ მედიასაშუალებებს „ტვ25-სა“ და „მთავარ არხს“, ასევე, გაზეთების „ბათუმელებს“ და „ნეტგაზეთს“ დამფუძნებელ მზია ამალობელს მხარდაჭერა გამოუცხადა. როგორც მან აღნიშნა, 11 იანვარს, პოლიციის მთავარ სამმართველოსთან მისი დაკავებისას სამართალდამცავების მხრიდან აღვილი ჰქონდა ძალის გადახმება. ვაჟა დარჩიას განცხადებას მმართველი გუნდის პროტესტი მოჰყვა. დეპუტატებმა ოპოზიციისა და ქვეყნის საზიარო ქმედებებში დაადანაშაულეს, რაზეც, მათივე თქმით, ბოლო დროს განვითარებული მოვლენები მეტყველებს და კოლეგია ობიექტურობისკენ მოუწოდეს. ვაჟა დარჩიამ განცხადების გაკეთების შემდეგ სხდომა დატოვა, თქვა, რომ მისთვის რეგლამენტით გათვალისწინებული განცხადებების

მიერ საცხოვრებელ სადგომად გამოყენებული საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართების შემსწავლელი შერეული სამთავრობო კომისიის“ რეკომენდაციის საფუძველზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული და ფიზიკური პირების მიერ საცხოვრებელ სადგომად გამოყენებული საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართების ფაქტობრივ მფლობელთათვის საკუთრებაში გადაცემის წესის“ შესაბამისად.

საკრებულომ მიიღო გადაწყვეტილება ბათუმის მერისთვის თანხმობის მიცემის თაობაზე ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მოძრავი ქონების (ა)იპ აჭარის რეგიონალური საავტომობილო ფედერაციისათვის“ უსასყიდლო სარგებლობაში გადაცემასთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობს მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული, მეორადი ZONDA BUS-ის მარკის ავტობუსის ფედერაციისთვის 2 წლის ვადით სარგებლობაში გადაცემას, შემდგომში ფედერაციასთან არსებული ავტოსკოლის მიერ მძღოლების მოზადებისა და გადაზადებისთვის გამოყენების მიზნით.

დამტკიცდა განკარგულება კვინიტაძის

გშირბულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებზე რეაგირების პროცედურულ წესში ცვლილების შეტანის გადაწყვეტილება მიიღო. დამტკიცდა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2023 წლის 24 ოქტომბრის №გ-15.15232975 განკარგულებაში ცვლილება, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა იმ პირთა წრე, რომლებიც ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის მიკუთვნებული კომპლექსების ფარგლებში, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებულ ცალკეული სამართა-

ოს 2018 წლის 18 იანვრის №5 დადგენილებაში. ცვლილების თანახმად, მუნიციპალური ტრანსპორტით მგზავრობის საფასურის 100%-ით სუბსიდირება დამტკიცდა FORD TRANSIT-ის მარკის M2 კატეგორიის მიკროავტობუსებით მგზავრობისას, ქალაქის ფარგლებში, შვიდ ახალ სამარშრუტო ხაზზე (№№20, 21, 22, 26, 26ა, 27, 33) იგივე მოწყვლადი კატეგორიისათვის, რომლებიც უფასოდ სარგებლობენ M3 კლასის საქალაქო სამგზავრო ავტობუსით.

გაკეთების შესაძლებლობას მომავალშიც გამოიყენებს.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვა მშვიდ გარემოში გაგრძელდა.

სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული, 26 მაისის ქუჩა №28-ში, პირველ სართულზე მდებარე 44,7 კვმ ფართი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის, უსასყიდლოდ, საკუთრებაში გადაეცა შემდგომში იქ მცხოვრებ ფიზიკურ პირებზე საკუთრებაში გადაცემის მიზნით. აღნიშნული ფართის გადაცემა განხორციელდა „სახელმწიფოს/აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის/ადგილობრივი თვითმმართველობის საკუთრებაში არსებული და ფიზიკური პირების

ქ. №3-ში, ავარიული მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის ჩანაცვლების მიზნით აშენებულ შენობა-ნაგებობაში არსებული საცხოვრებელი ბინის კონკრეტული მოქალაქისთვის სანაცვლო ქონების სახით გადაცემის თაობაზე.

საკრებულოს გადაწყვეტილებით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის, უსასყიდლოდ, საკუთრებაში გადაეცა ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება (26 მაისის ქ. №28-ში მდებარე 44,7 კვმ ფართის ბინა) შემდგომში აღნიშნულ ფართში მცხოვრები მოქალაქეებისთვის საკუთრების უფლებით გადასაცემად.

საკრებულომ აკუსტიკური ხმაურის დასაშვები ნორმების გადამეტებასა და პიროტექნიკური ნაკეთობის გამოყენებასთან დაკა-

ლდარღვევის ოქმისა და საჭარიმო ქვიტორის - ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შედგენასა და სამართალდარღვევის საქმის განხილვაზე არიან უფლებამოსილი.

ცვლილება შევიდა „ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში M2 კატეგორიის ავტობუსით ადგილობრივი საქალაქო რეგულარული სამგზავრო გადაყვანის ტარიფის განსაზღვრის შესახებ“ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულო-

საკრებულოს გადაწყვეტილებით, ტექნიკური ხასიათის ცვლილება შევიდა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის გარკვეულ ტერიტორიებზე განაშენიანების დეტალური გეგმის დამტკიცების შესახებ რამდენიმე დადგენილებაში. ასევე, დამტკიცდა ცვლილება ბათუმის მიწათსარგებლობის გენერალურ გეგმაში.

ცვლილება შევიდა „ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის კონკრეტული უფლებრივი ზონირების რუკის (განაშენიანების რეგულირების გეგმის ზონირების ნაწილი) დამტკიცების შესახებ“ განკარგულებაში. დამტკიცდა ცვლილებები დადგენილებაში ქ. ბათუმის ტერიტორიაზე საქართველოს კანონით „საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსი“ განსაზღვრული დროებითი ხელშეწყობი ღონისძიებისა და საკომპენსაციო ღონისძიების გამოყენების და ამ კანონით გათვალისწინებული სათათბირო საბჭოს საქმიანობის წესის დამტკიცების შესახებ“.

საკრებულომ განაშენიანების დეტალური გეგმის კონკრეტული და განაშენიანების დეტალური გეგმები დაამტკიცა კონკრეტული მიწის ნაკვეთებისთვის (გაგარინის ქ. №32-ში მდებარე მიწის ნაკვეთები, მეზღვართა ქ. №№12, 14, 14ა, 16 და ადლის ქ. №53-57-ში მდებარე მიწის ნაკვეთები).

დღევანდელ სხდომაზე დეპუტატებმა, დღის წესრიგით გათვალისწინებული 21 საკითხი განიხილეს და დაამტკიცეს.

ISSN 2720-8702

9 772720 870003

გამორიწე რატი გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციის «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს.

გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან!» ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

მმართველი გუნდის გადაწყვეტილება და საქართველოს ახალი პერსპექტივა

თამარ ლამაზაძე 595 85 80 06

მიმდინარე წლის 27 იანვარს ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაზე „ქართული ოცნების“ დელეგაციის უფლებამოსილების შეჩერება მოითხოვეს. ქართული დელეგაციისთვის უფლებამოსილების ცნობის საკითხი ზამთრის სესიაზე შედგმა დეპუტატმა ბორიანა ობერგმა დააყენა, რასაც 5 ქვეყნის დელეგაციიდან 30-ზე მეტმა წევრმა მხარი დაუჭირა. მისი თქმით, საქართველოს პარლამენტი ერთპარტიულია და ქვეყანაში დემოკრატიული წყობა ნგრევის პროცესშია. აღსანიშნავია, რომ ბორიანა ობერგი „ნაციონალური მოძრაობის“ პარტნიორ „ევროპის სახალხო პარტიას“ წარმოადგენს, თუმცა ამას წინ უძღოდა ქართული ოპოზიციის მიერ სტრასბურგში გაგზავნილი წერილი, რომელშიც ისინი ახალი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებას, პოლიტიკტიმირების გათავისუფლებასა და ევროსაბჭოს მხრიდან დემოკრატიული ღირებულებების დაცვას ითხოვდნენ.

28 იანვარს მმართველმა გუნდმა ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში უფლებამოსილების ცნობის საკითხი გასაჩივრა, ხოლო 29 იანვარს ევროსაბჭოს გადაწყვეტილება გახდა ცნობილი.

ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ (PACE) მიიღო რეზოლუცია, რომელიც საქართველოს მომდევნო თვეებში ახალი არჩევნების ჩატარებისკენ მოუწოდებს. ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ საქართველოს დელეგაციის მანდატების 2025 წლის აპრილამდე რატიფიცირება გადაწყვიტა, თუმცა გარკვეული პირობებით.

მიუხედავად იმისა, რომ ევროსაბჭომ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლების უფლებამოსილება დაამტკიცა, მმართველმა გუნდმა 29 იანვარს გადაწყვიტა, რომ საქართველოს ხელისუფლება ევროსაბჭოს ასამბლეაში მუშაობას წვეტს.

როგორც საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა თეა წულუკიანიმა სტრასბურგში გამართულ ბრიფინგზე განაცხადა, ევროსაბჭომ ჩვენს ქვეყანას მიუღებელი დათქმები წაუყენა. რომელთა შორისაა პოლიტიკტიმირების გათავისუფლება და ახალი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარება.

„კატეგორიულად მიუღებელია ის პირველი დათქმა, რომელიც სცილდება ამ ასამბლეის კომპეტენციას, ხელახლებს ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტს და უსაფრთხოებისთვის 1 120 000-ზე მეტი ამომრჩევლის ნებასა და ფაქტებს. ჩვენი მხრიდან ამ დათქმის მიღება ჩვენი ამომრჩევლისა და, შესაბამისად, საზო-

გადობის დიდი უმრავლესობის დახმარებით ოცნებას იქნებოდა. მიგვაჩნია, რომ იქამდე, სანამ ქართველი ხალხის მიერ არჩეული ხელისუფლების მიმართ გრძელდება სრულიად უსამართლო და დაუსაბუთებელი შანტაჟი, არავითარი მნიშვნელობა არ ენიჭება მტკიცებულებებსა და ფაქტებს, განხილვები მიკრძობულია და გამოირჩევა ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის მიმართ შეურაცხყოფელი დამოკიდებულებით, ასამბლეაში ჩვენი საპარლამენტო დელეგაციის მონაწილეობას არანაირი აზრი და გამართლება არ აქვს. საპარლამენტო ასამბლეაში მონაწილეობას ჩვენი საპარლამენტო დელეგაციის წევრები განვახლებთ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც შეიცვლება უსამართლო დამოკიდებულება ქართული სახელმწიფოს და ქართველი ხალხის მიმართ და დასრულდება შანტაჟი“, - განაცხადა ევროსაბჭოში ქართული დელეგაციის ხელმძღვანელმა თეა წულუკიანიამ.

ოპოზიციამ მიანიშნა, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ ამ გადაწყვეტილებით საკუთარი თავი იზოლირებდა მოქალაქეებს. „უმსგავსობა, რომელსაც სჩადის „ქართული ოცნება“, აისახა იმ მოთხოვნებში, რომე-

ლიც გაუღებელია რეზოლუციაში. რეზოლუცია, პრაქტიკულად, ერთნაირ მიიღო საპარლამენტო ასამბლეამ. პასუხად „ქართულმა ოცნებამ“ თქვა, რომ წვეტს მუშაობას საპარლამენტო ასამბლეაში, რადგანაც რეზოლუცია ასახავს სწორედ იმ უმსგავსობას, რაც ჩაიდინა „ქართულმა ოცნებამ“. „ქართული ოცნების“ იქ არჩახვლით ასამბლეას, რა თქმა უნდა, არაფერი დააკლდება. „ქართული ოცნება“ საკუთარი თავის იზოლირებას აგრძელებს, მაგრამ ქართველი ხალხი გააგრძელებს ბრძოლას იმისთვის, რომ მიაღწიოს თავისუფალ და სამართლიან არჩევნებს ამ ქვეყანაში და პოლიტიკური პატიმრების გათავისუფლებას“, - განაცხადა პარტია „ლელოს“ ერთ-ერთმა ლიდერმა ბადრი ჯავახიძემ.

კოალიციამ „ძლიერი საქართველო“ მიანიშნა, რომ ევროსაბჭოში საქართველოსთან დაკავშირებით მიღებული რეზოლუცია „ქართული ოცნების“ კრახია.

„ასეთი ტოტალური კრახი საქართველოს ისტორიაში არცერთ სამთავრობო დელეგაციას არასდროს განუცდა - წულუკიანიმა სტრასბურგში დაიწყო კარიერა და იქვე დაასრულა“, - განაცხადა „ძლიერი საქართვე-

ლოს“ ერთ-ერთმა ლიდერმა გრიგოლ გველიძემ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ევროკავშირის საბჭომ დიპლომატიური პასპორტების მთელ ქართულ ოფიციალურ პირებს უვიზო მიმოსვლა შეუჩერა. აღნიშნულ საკითხზე ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრებმა ბრიუსელში გამართულ სხდომაზე იმსჯელეს. მათი თქმით, ეს გადაწყვეტილება გამოიწვია „გამჭვირვალობის შესახებ კანონისა“ და „ოჯახური ღირებულებებისა და არასრულწლოვნების დაცვის შესახებ“ საკანონმდებლო პაკეტის მიღებამ. შეზღუდვა არ შეეხება საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებიც ტურისტული მიზნით აპირებენ მოგზაურობას.

ევროსაბჭოს გადაწყვეტილებას უარყოფითი შეფასებები მოჰყვა მმართველ პარტიაში.

საგარეო საქმეთა მინისტრ მკა ბოჭორიშვილის განცხადებით, ევროკავშირის მიერ ქართული დიპლომატიური პასპორტების მფლობელთათვის უვიზო რეჟიმის შეჩერება ტექნიკური გადაწყვეტილებაა.

იხ. მე-4 გვ.

ქრონიკა

2025 წელს აჭარის განმრთვობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ დაიწყო ფილტვის ტრანსპლანტაციის დაფინანსება. უწყების ცნობით, საჭიროების შემთხვევაში, პაციენტის ფილტვის გადანერგვა (საზღვარგარეთ სამედიცინო მომსახურების ხარჯი) დაუფინანსდება არა უმეტეს 250 000 ლარისა. სამინისტრო ასევე აფინანსებს: ღვიძლის ტრანსპლანტაცია - საჭიროების შემთხვევაში პაციენტებს დაუფინანსდება 125 000 ლარით. ძვლის ტვინის ლეტოვანი უჯრედების გადანერგვა: ძვლის ტვინის აუტოლოგიური ტრანსპლანტაცია - არა უმეტეს 125 000 ლარისა; ძვლის ტვინის ალოგენური ტრანსპლანტაცია - არა უმეტეს 200 000 ლარისა; ძვლის ტვინის შაბლონიზებული ტრანსპლანტაცია - არა უმეტეს 235 000 ლარისა. გულის გადანერგვის ხარჯი პაციენტს დაუფინანსდება არა უმეტეს 250 000 ლარისა.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს რიგგარეშე სესიის პლენარულ სხდომაზე, დღის წესრიგით გათვალისწინებული ერთი საკითხი - ტიტე არაშვიდისთვის, რომელიც ამჟამად ბსუის რექტორია, სადეპუტატო უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ დადგინების პროექტი განიხილეს და დაამტკიცეს. საკითხი დეპუტატებს, საკონსტიტუციო, იურიდიულ და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე მამუკა თურმანიძემ გააცნო. როგორც მან აღნიშნა, აჭარის უმაღლესი საბჭოში, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან შევიდა წერილი ტიტე არაშვიდის უნივერსიტეტის რექტორად 4-წლიანი ვადით არჩევნის დაკავშირებით. საკანონმდებლო ორგანოს რეგლამენტი კი, უმაღლესი საბჭოს წევრის შეუთავსებელ თანამდებობაზე არჩევის შემთხვევაში, უფლებამოსილების ვადამდე

შეწყვეტას ითვალისწინებს.

ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის „ბიზნესის ადმინისტრირების“ საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამებმა შეიძლია ვადით სრული აკრედიტაცია მოიპოვა. „გულოცავთ აკადემიის პროფესორ-მასწავლებლებს და სამუშაო ჯგუფის წევრებს მიღწეულ წარმატებას“ - წერია ინფორმაციაში.

„ძველი საცხოვრებელი სახლების მქონე ოჯახებზე ახალი საცხოვრებელი სახლების შექმნის“ პროგრამის ფარგლებში ქედის მუნიციპალიტეტში ოთხი ახალი სახლის სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა. აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა, ქედელთა დელეგატმა მამუკა თურმანიძემ, ქედის მუნიციპალიტეტის მერმა როლანდ ბერძემ, საკრებულოს თავმჯდომარე ამირან ცინცაძემ ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად სოფელ აგოთაში გურგენ დუმბაძის მრავალშვილიან ოჯახს ახალმოსახლეობა მიულოცეს. გურგენის მეუღლე და ოთხი შვილი ცხოვრებას უსაფრთხოდ, ახალ თანამედროვე ტიპის საცხოვრებელ სახლში გააგრძელებენ. შარშან, პროგრამის ფარგლებში, ოთხი საცხოვრებელი სახლი აშენდა და სამშენებლო სამუშაოებისთვის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 307 792 ლარი იყო მობილიზებული. პროგრამა მიმდინარე წელსაც გაგრძელდება, რომლის ფარგლებშიც სამი ახალი სახლი აშენდება.

აჭარის პოპულარიზაცია სამიზნე ქვეყნებში გრძელდება. ამჟერად, რეგიონის ტურისტულ შესაძლებლობებს ლიეტუვაში, ვილინიუსის საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენაზე „adventur 2025“ ეცნობიან. გამოფენის ვიზიტორებს საშუალება აქვთ, რეგიონის სამთო და საზღვაო ტურისტული პროდუქტების შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია მიიღონ, პარალელურად კი ქართული ღვინო და ჩურჩხელი დააგემოვნონ.

ქობულეთის და ქედის მუნიციპალიტეტებში მეწყრული პროცესები განვითარდა. ფერდობი ჩამოშლილი მიწის მასის შედეგად ჩაქვიქვდა აჭევის საავტომობილო გზა ჩაიკეტა. დაიმწყრა ოქტომბერი-მედიზნა-აგოთას საავტომობილო გზაც. აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სპეცტექნიკა ინტენსიურ რეჟიმში ახორციელებს გზების გაწმენდის სამუშაოებს. უწყების ინფორმაციით, ადგილობრივებს შესაძლებლობა აქვთ ალტერნატიული გზებით ისარგებლონ.

აჭარის სპორტის დეპარტამენტის ინფორმაციით, ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდვე ბესო მახარაძემ 60 კილოგრამ წონით კატეგორიაში საქართველოს ჩემპიონი გახდა, ხოლო ვიცე-ჩემპიონობა, 55 კილოგრამ წონით კატეგორიაში, გიორგი კოჩალიძემ მოიპოვა.

ჭადრაკი ხულოში პოპულარობას არ კარგავს. თვითმმართველობის ადგილობრივი ორგანოების ძალისხმევით, დიდაჭარაში მალე დაიწყება ჭადრაკის სახალხო „ნონას“ საჩემპიონო სამუშაოები. მუნიციპალიტეტის მერის ხელმძღვანელების, სკოლებისა და სასპორტო სკოლის დირექტორების ორგანიზებით, ჭადრაკში გოგონებსა და ვაჟებს შორის მუნიციპალური ჩემპიონატი ჩატარდა, რომე-

ლშიც სხვადასხვა სკოლის 90 მოსწავლე ასპარეზობდა. გამარჯვებულებს მედლები, თასები, სიგელები და ფულადი ჯილდოები მუნიციპალიტეტის მერის მოვალეობის შემსრულებელმა ჯამბულატ მელაქემ, საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძემ და სხვა ხელმძღვანელებმა გადასცეს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლე ლევან ყოლბაიამ ხელოვნების უნივერსიტეტის დეკანი მამუკა ჯორბენაძე და ამავე უნივერსიტეტის 3 სტუდენტი - გურამ მიქელაძე, დავით გვიანიძე და გიორგი დავითაძე 5000-ლარიანი გიაროს სანაცვლოდ გაათავისუფლა, ხოლო 1 სტუდენტი - ანრი კაკაბაძე, პატიმრობაში დატოვა. ანრი კაკაბაძის შემთხვევაში მოსამართლემ გაითვალისწინა, ბრალდების მხარის არგუმენტი, რომ იგი წარსულში ნასამართლევა. გათავისუფლებულს სასამართლოს შენობასთან სტუდენტები დახვდნენ, რომლებიც დაკავებულზე გულშემატკივრობდნენ. ცნობისთვის: გამოძიების ინფორმაციით, ლექტორი და სტუდენტები, ბათუმში ჯგუფურად ჩადენილი ძალადობის ბრალდებით, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე დააკავს. კერძოდ, გამოძიების ინფორმაციით, 2024 წლის 3 დეკემბერს, ბათუმში გამართული საპროტესტო აქციის ფარგლებში, აქციის მონაწილეთა ჯგუფი ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტში შევიდა რექტორის სამუშაო ოთახთან ბანერის გაკვრის მიზნით. ამის საშუალება არ მისცა ამავე უნივერსიტეტის ლექტორმა, რომელსაც ამავე უნივერსიტეტის დეკანმა მას სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაცენა. გამოძიების თანახმად, დადგინდა, რომ დეკანი და მისი სტუდენტები მოვანიძეთ ლექტორის მეუღლეს და მის მეგობარს უნივერსიტეტის შენობაში ფიზიკურად გაუსწორდნენ.

დიდი მოლოდინის შუქ-ჩრდილები

ლავა ხომიბი 593 50 82 69

აშშ-ის ახალი პრეზიდენტი 20 იანვარს ოფიციალურად შეუდგა უფლებამოსილების შესრულებას. როგორ წარიმართება მოვლენები მსოფლიოში? როგორია დონალდ ტრამპის გეგმები? როდის დასრულდება რუსეთ-უკრაინის ომი? როგორ განვითარდება პროცესები ჩინეთსა და ირანთან? რა შეიცვლება საქართველოსა და დასავლეთს შორის ურთიერთობებში? - ეს ის საკითხებია, რომელთა განხილვას და სასურველად გადაჭრა, ამ ეტაპზე, უმნიშვნელოვანესია მთელი მსოფლიოსთვის და რომლებზეც გვესაუბრება სავაჭრო-საეკონომიკური ურთიერთობების სპეციალისტი, საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის (ჩიპა) პროფესორი **გიორგი კობახიძე**.

დენტურ დასაქონლოდობასთან გვექნება საქმე.

- დონალდ ტრამპის პრეზიდენტად არჩევით რა იცვლება მსოფლიოში?

- დონალდ ტრამპი გამოკვეთილად მემარჯვენე პრეზიდენტია. ბოლო წლებში აშშ-ის პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში შედარებით ცენტრისტი და მემარცხენე პოლიტიკოსები ჭარბობდნენ, თვით ტრამპის პირველი ადმინისტრაციის პერიოდშიც არ იყო ასეთი მემარჯვენე შეხედულებების, როგორც დღეს, რაც თვითგრივად მიანიშნებს იმ ფაქტზე, რომ მემარჯვენე პოზიციების გამყარება მსოფლიოში საკმაოდ ეფექტურად მიმდინარეობს.

- რა გზავნილები იკითხებოდა ტრამპის საინაუგურაციო სიტყვაში?

- როგორც ცნობილია, მან დააანონსა ამერიკის ეკონომიკური და პოლიტიკური ზრდა, მათ შორის - საკმაოდ პროაქტიური საგარეო პოლიტიკა. ამას იმიტომ ვუსვამ ხაზს, რომ აშშ წლების განმავლობაში იყო უფრო რეზონანსულ პოზიციაში, ანუ როცა რაღაც ხდებოდა, მხოლოდ შემდეგ ვასცემდა პასუხს, ანუ იყო მოპასუხის პოზიციაში. დღეს ეს ყველაფერი ასე აღარ იქნება არც საშინაო და არც საგარეო პოლიტიკაში.

- რა მთავარი გამოწვევები ელოდება ტრამპს საგარეო პოლიტიკის თვალსაზრისით?

- შეიძლება ითქვას, რომ აშშ მოკავშირეებსა და მოწინააღმდეგეებთან იქნება საკმაოდ პრინციპული და ხისტი. ტრამპის ადმინისტრაცია ამ მხრივ, გარკვეულწილად, გამოირჩევა. მაგალითად, ნატოსთან მიმართებით ის თხოვდა იმაზე მეტს, ვიდრე ნატოს წევრი ქვეყნები აცხადებდნენ, მათ შორის, საუბარი მაქვს დაფინანსების ზრდაზე, რაც პრინციპულად სწორი პოზიცია იყო. დღეს ეს ყველაფერი გაზრდილია, ტრამპი აღარ ამბობდა, რომ ნატოს წევრებს ქვეყნის შიშის ორი პროცენტით უნდა დაეფინანსებინათ ორგანიზაცია, დღეს ის უკვე თხოვდა ხუთ პროცენტამდე დაფინანსებას, რაც ძალიან დიდ ზრდაზე მიუთითებს. ხაზს უნდა გავსვას, რომ ტრამპის ადმინისტრაციას არაპროგნოზირებადობა ახასიათებდა და, მაღალი ალბათობით, ამ ხაზს მოქმედი ხელისუფლებაც გააგრძელებს. პოზიციები, რომლებიც გაუფრთხილდა (საუბარი არ მაქვს გრენლანდიასა და პანამაზე), შედარებით ზოგადია, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ დასვენებს ვერ გამოვიტანთ. ტრამპის ადმინისტრაცია იქნება უფრო აქტიური, მაგრამ ამაში რა შეიძლება იგულისხმებოდეს და როგორ შეიძლება კონკრეტულ ვითარებაში შეიცვალოს, ჯერ კიდევ ვასაუბრებ.

- ჩინეთის მზარდი გეოპოლიტიკური მიზნების, რუსეთის იმპერიული ზრახვების, ირანის ბირთვული ამბიციის აღსაკვეთად ტრამპს რა შექმნილი აქვს?

- ტრამპისთვის ნათელია, რომ ერთპოლუსიანი სამყარო, რომელიც აშშ დომინირებდა, იცვლება და ასპარეზზე გამოდის ისეთი ძალები, როგორც ჩინეთი, რუსეთი ან, თუნდაც, ირანი. მათ შესაკავებლად აშშ-ს მოუწევს მეტი რესურსის დახარჯვა. მან შეიძლება განხეთქილება შეიტანოს ჩინურ, რუსულ და ირანულ ღერძში და შეეცადოს, ერთმანეთს გადაამტკროს აღნიშნული მოთამაშეები, თუმცა ამის განხორციელება საეჭვოა, რადგან მოცემულ რეალობაში რუსული, ჩინური და ირანული კოალიცია შექმნილია არა რაღაც იდეოლოგიაზე, მიზნებზე, არამედ ამერიკის მიმართ სიძულვილზე დაყრდნობით, შესაბამისად, ტრამპის ერთადერთი მცდელობა შეიძლება იყოს მოლაპარაკებების წარმოება და თვითგრივად ხისტი ღონისძიებების გატარება ამა თუ იმ სახელმწიფოს მიმართ. ყოველ შემთხვევაში, ეს იქნება რაღაც პრეცედენტული ქვეყნები, ანუ პრეცე-

- რა შეიძლება ითქვას ტრამპის გეგმაზე უკრაინასთან დაკავშირებით?

- მისი პოზიცია უკრაინასთან მიმართებით არის ყველაზე ბუნდოვანი, მაგრამ ის შეეცდება პუტინის მოლაპარაკებების მაგიდასთან დასმას, რუსეთისა და უკრაინისთვის ისეთი პირობების შეთავაზებას, რომლითაც საერთაშორისო სამართლის წესრიგი გადარჩება. ეს ნიშნავს არა მხოლოდ ცეცხლის შეწყვეტას, არამედ უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობის აღიარებას, სხვა შემთხვევაში, თუკი უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობა არ იქნება მოლაპარაკებების შემდეგ აღიარებული, ეს ავტომატურად ნიშნავს დაპყრობ-

ტრამპისთვის ნათელია, რომ ერთპოლუსიანი სამყარო, რომელშიც აშშ დომინირებდა, იცვლება და ასპარეზზე გამოდის ისეთი ძალები, როგორც ჩინეთი, რუსეთი ან, თუნდაც, ირანი. მათ შესაკავებლად აშშ-ს მოუწევს მეტი რესურსის დახარჯვა. მან შეიძლება განხეთქილება შეიტანოს ჩინურ, რუსულ და ირანულ ღერძში და შეეცადოს, ერთმანეთს გადაამტკროს აღნიშნული მოთამაშეები, თუმცა ამის განხორციელება საეჭვოა

თი ომების დაბრუნებას და არსებული სამართლებრივი წესრიგის მოშლას. სავარაუდოდ, ტრამპი რუსეთზე ზეწოლის პოლიტიკას კიდევ უფრო გააძლიერებს, რათა დაიკლოს ის ტიპის მოლაპარაკებაზე, რომელიც ნაკარნახევი იქნება აშშ-ის მიერ, თუმცა რუსეთის პოზიციები ისეთია, რომ უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობა იქნას აღიარებული, ნაკლებად მგონია.

- ისე ჩანს, რომ დასავლეთი არც უკრაინის გამარჯვებით და არც რუსეთის რეალური მარცხითა დაინტერესებული...

- წლების განმავლობაში არ იყო ჩამოყალიბებული, რას გულისხმობდა რუსეთის გამარჯვება და უკრაინის დამარცხება ან პირიქით - უკრაინის გამარჯვება და რუსეთის მარცხი, ამაზე მიდიოდა დისკუსია, კამათი... დღესაც ეს ყველაფერი ბოლომდე ჩამოყალიბებული არ არის. თავდაპირველად იგულისხმებოდა, რომ რუსეთი დამარცხდებოდა, თუკი კიევს ვერ აიღებდა. რა თქმა უნდა, კიევი ვერ აიღო, ამიტომაც მისი მთავარი სტრატეგიული მიზანი შეუსრულებელი დარჩა, რუსეთის სრულმასშტაბიანი გამარჯვება ვერ შედგა, მაგრამ ომის დღევანდელ ვითარებაში ამ სრულმასშტაბიანი გამარჯვება-დამარცხება აღარ არის საუბარი, აქ უკვე საუბარია, თუ რომელი მხარე იმარჯვებს და რომელი მხარე შექმნის პრეცედენტს. რეალურად, რუსეთისთვის გამარჯვება იქნება ამ ტერიტორიებზე (რომლებიც ოკუპირებული აქვს) დე იურე კონტროლის მოპოვება ან იმგვარი კონტროლის მოპოვება, რომელიც გულისხმობს, რომ ეს ტერიტორიები მისი შეიძლება გახდეს. თუ ეს ასე იქნება (რისი შანსი მინიმალურია), ცხადია, არსებულ საერთაშორისო წესრიგს სრულად დაარღვევს, რაც ჩვენთვის და ყველა სახელმწიფოსთვის ძალიან საშიშია. მეორე - რუსეთის წარმატება იქნება ცეცხლის შეწყვეტა, მაგრამ უკრაინამ ვერ მიიღო ვერანაირი გარანტია - ვერ მიიღო ნატოში გაწევრიანება, ვერც დასავლეთის შეიარაღებული ძალების განთავსება საკუთარ ტერიტორიაზე. ეს ყველაფერი, ცხადია, დიდი პრობლემა იქნება უკრაინისთვის, რადგან შეიძლება რუსეთს არ ჰქონდეს ამ ტერიტორიებზე დე იურე კონტროლი, მაგრამ ექნება პლაცდარმი, რომ სამომავლოდ საბოტაჟი განახორციელოს უკრაინის წინააღმდეგ, ანუ განახლოს საბრძოლო მოქმედებები. რუსეთის სრული მარცხი გულისხმობს მისი ძალების გაყვანას უკრაინის ტერიტორიიდან ან

უკან დახევას თუნდაც ომამდელ პოზიციამდე. აი, ამ შემთხვევაში იქნება ეს ერთგვარი მარცხის აღიარება რუსეთის მხრიდან. უკრაინისთვის საკმაოდ დიდი წარმატების პირობაა ისიც, თუკი რუსეთის სამხედრო ძალები გააჩრდეს. ცეცხლი შეწყდება, უკრაინა შევანატოში, უკრაინის მილიტარიზაცია დაიწყება, რომელიც, ადრე თუ გვიან, რუსეთის დასუსტებით აუცილებლად ისარგებლებს და შესაძლოა, თავისი დღის წესრიგი დააყენოს რუსეთის წინააღმდეგ. სწორედ ამის ეშინია რუსეთს, რომელიც იცის, რომ დრო მანაც დამანაც მასზე არ მუშაობს (გრძელვადიან პერიოდზე მაქვს საუბარი) და ამიტომაც ცდილობს, უკრაინის საკითხი რაც შეიძლება მალე მოავაროს ან ის მანაც არ დაუშვას, რომ უკრაინა ნატოში შევიდეს და არ მოხდეს მისი აქტიური მილიტარიზაცია.

- ექსპერტები აცხადებენ, რომ დასავლეთის და საქართველოს ურთიერთობები უარესდება და თუ ეს პროცესი გაგრძელდება, ქვეყანა იზოლაციაში მოექცევა...

- ვერ ვიტყვი, რომ საქართველოს და დასავლეთს შორის ურთიერთობები უარესდება, უარესდება „ქართული ოცნების“ პოლიტიკურ ძალასა და დასავლეთს შორის ურთიერთობები. უნდა აღინიშნოს, რომ დასავლეთი რეგიონიდან კი არ გადის, არამედ ამცირებს გარკვეულ ჩართულობას საქართველოსთან მიმართებით, რაც, რა თქმა უნდა, დამაზიანებელი იქნება ეკონომიკური, სამხედრო და, სხვათა შორის, კულტურული თვალსაზრისითაც. ცნობილია, რომ საქართველო დამოუკიდებლობის 34 წლის განმავლობაში ცდილობდა, მართლაც განვითარებულიყო

სწორედ დასავლური დახმარებით, დასავლური აქტიური ჩართულობით, რაც პრობლემა არ იყო, პირიქით - დასავლეთი ამაში აქტიური იყო. დღეს ეს პოლიტიკა გადაიხედა. მიუხედავად იმისა, რომ დასავლეთი არანაირად არ ცდილობს საქართველოს მოსახლეობის დაზიანებას, მმართველი პარტია თუ გაწევრებს კავშირს და ჩამოეკიდება მხოლოდ რუსულ-ჩინურ ორბიტას, შედეგი ძალიან მძიმე იქნება საქართველოსთვის.

- ვალიდებდა თუ არა ახალი მსოფლიო წესრიგი?

- ის დამყარდება, თუკი რუსეთი უკრაინაში გამარჯვებას ან დასავლეთი ჩაიკეტება და სრული კარტლანში მიეცემა რუსეთს, ჩინეთს, ირანსა და მათ მოკავშირეებს, თუნდაც, მსოფლიოს დანარჩენ ნაწილში, სადაც დასავლეთი არ არის. ეს იგულისხმება ახალ მსოფლიო წესრიგში. ჯერჯერობით, ამ მხრივ, კონტრუბა გამოხატული, მაგრამ ამ კონტრუბები ჩანს, რომ არადასავლეთის ძალები ეცდებიან, დღის წესრიგში ცოცხლად დღეობაში დააბრუნონ დაპყრობითი ომების სერიები და ყველა სუსტი სახელმწიფო, პოტენციურად, შეიძლება აღმოჩნდეს სამიზნე, რაც ძალიან დიდი საფრთხის შემცველია. დღეს გზაჯვარედინზე ვდგავართ, ნებისმიერ მდგომარეობაში შეიძლება მივიღოთ ახალი მსოფლიო წესრიგი. სამყარო აღარ არის ისეთი, როგორც რამდენიმე წლის წინ იყო, იგი გახდა უფრო მკაცრი, ხისტი, უფრო არა-

პროგნოზირებადი და სამართლებრივ ნორმებზე ნაკლებად დამოკიდებული.

- საქართველო რომ არ აღმოჩნდეს რუსეთის ორბიტაზე, ქვეყნის ხელისუფლებამ რა უნდა გააკეთოს?

- რუსეთი ახლა არის დასუსტებული, ისეთი, როგორც არ ყოფილა ბოლო ორ ათწლეულში, შესაბამისად, საქართველოსთვის ეს არის უნიკალური შანსი, სრულიად მოწყდეს მას და გადაერთოს დასავლურ ორბიტაზე. რუსეთს საქართველოსთვის არ სცალია - სანქცირებულია, მძიმე ომშია ჩართული, აქვს უმძიმესი დანაკარგები, მაგრამ თუკი ამ ომში გაიმარჯვებს, თუკი საქართველოს ხელისუფლება (ვინც არ უნდა იყოს) იქნება პრორუსული, თუკი საქართველო ამა-სობაში არ გაძლიერდება, არ შემოვა დასავლური ფული, დასავლური დახმარება, ჩვენი ქვეყანა არ შეეცადა სასწრაფო წესით გაწევრიანებას ევროკავშირსა და ნატოში, რუსეთი აუცილებლად ისარგებლებს ამ ყველაფრით. შესაბამისად, საქართველოს უნიკალური გაძლიერების ფანჯარა, რომელიც ჰქონდა, მომავალში შეიძლება აღარ ჰქონდეს, ამიტომ დღეს ჩვენი პოლიტიკური ელიტების ხელში არის სრული კარტლანში, თუ მათ მართლა სურთ დასავლეთისკენ სწრაფვა, ამაზე კარგად შანსი ბოლო ორ ათწლეულში არ ყოფილა. 20 წლის წინ რუსეთი უფრო ძლიერი იყო, ვიდრე დღეს... როგორც ვთქვით, იგი იმყოფება კონფლიქტში, სადაც, გარკვეულწილად მისი ბედი წყდება. ამჟამად რუსეთის პრიორიტეტი საქართველო არ არის, როგორც 2005-2010 წლებში იყო... მას საქართველოსთან მოკავშირეობა არ უნდა, კრემლის ინტერესია საქართველო დასუსტებული, გამოფიტული და მასზე და-

მოკიდებული, უპერსპექტივო სახელმწიფო იყოს, რომელსაც არც ტერიტორიული მთლიანობა ექნება და არც პერსპექტივა.

- დაბოლოს, დასავლეთი რა უნდა გააკეთოს, რუსეთთან მიზანს რომ ვერ მიაღწიოს?

- ის მიზანს ვერ მიაღწევს, თუკი აღარ იქნება ომის წარმოების პოლიტიკური ნება, რაც არ იქნება, თუ მისი სამხედრო ძალები გამოიფიტება. სხვა შემთხვევაში, რუსეთი პოლიტიკურ ნებას არ დაკარგავს. ომი, როგორც თეორეტიკოსი მაიკ მარტინი ამბობს, სრულდება არა ფრონტის ხაზზე, არამედ აღმინების გონებაში. როდესაც ლიდერები დარწმუნდებიან, რომ ომს ვერ მოიგებენ, ისინი ომს ვეღარ მოიგებენ, მაგრამ სანამ მათ აქვთ პოლიტიკური ნება, ომი გააგრძელონ და იყვნენ აგრესიული, მანამდე ომი არ დასრულდება. სწორედ ეს არის ამოსავალი წერტილი. მოკლედ, ომის დასასრულებლად საჭიროა უზარმაზარი მზაობის გამოხატვა დასავლეთისგან და შეიარაღების მიწოდება უკრაინისთვის, სხვა შემთხვევაში ძალიან რთული იქნება რუსეთთან ომის მოგება. დასავლეთს უწევს ბრძოლა არა მხოლოდ უკრაინისთვის, არამედ საკუთარი დღის წესრიგის გადასარჩენად, რაც ნიშნავს, მაქსიმალურად დაეხმაროს უკრაინას და რუსეთის წინააღმდეგ გამოიყენოს თავისი პოლიტიკური ნება, რომელიც აგრესიის და უკარგავს მოტივაციას, კვლავ ჩართული იყოს აქტიურ საბრძოლო მოქმედებაში.

უკრაინული ტელეკომპანია: ამ რეზოლუციას ამაზადადა უკრაინული დელეგაცია ქართულ ოპოზიციასთან ერთად

უკრაინული ტელეკომპანია Freedom-ის ჟურნალისტის განცხადებით, ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის მიერ მიღებული რეზოლუცია საქართველოს შესახებ უკრაინული დელეგაციისა და ქართველი ოპოზიციონერების მიერ იყო მომზადებული.

„ამ რეზოლუციას ამაზადადა უკრაინული დელეგაცია ქართულ ოპოზიციასთან ერთად“, - თქვა ჟურნალისტმა პირდაპირი ჩართვის დროს.

შეგახსენებ: გუშინ ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ მიიღო რეზოლუცია, რომლის თანახმად, საქართველოს დელეგაციას აპრილამდე შეზღუდული უფლებამოსილება ექნება. დოკუმენტში მოცემულია გარკვეული პირობები, რომელთა შესრულებასაც საქართველოს ხელისუფლებას აპრილამდე სთხოვენ. მათ შორის არის პოლიტიკური პატივრების ვითარების უზრუნველყოფა და ახალი არჩევნების გამოცხადება. მოგვიანებით პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა თეა წულუკიანი განაცხადა, რომ ქართული დელეგაცია ევროსაბჭოს ასამბლეაში მუშაობას წყვეტს.

სურსათის უვნებლობა ეხება ყველას!

მარია ხოთაძე 27 48 93

ფერმიდან სუფრამდე საკვები გრძელ გზას გადის. ეს ერთგვარი რაჭვია, რომელშიც მრავალი რგოლია ჩაბმული, სურსათით გამოწვეული რისკებისგან ადამიანების ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვა კი თითოეული ჩვენგანის ამოცანაა

ბევრი ვერ ამჩნევს, როგორ მოქმედებს სურსათის უვნებლობის საკითხი მის კეთილდღეობაზე. ერთ-ერთი მიზეზი, რის გამოც მსოფლიოში ყოველ წელს სიცოცხლის ხანგრძლივობა იზრდება, ისაა, რომ მეტ ყურადღებას ვაქცევთ, რას ვიღებთ საკვების სახით, ორიენტირებული ვართ, აღმოვაჩინოთ საფრთხეები, შევამოწმოთ რისკები. საგულისხმოა, რომ დაავადებების უმეტესობა ჩნდება გარემოდან, მცირე წილი აქვს ამ საკითხში გენეტიკას, შესაბამისად, გარემოს გაუმჯობესება, მასზე ზრუნვა და მასთან მუდმივი კონტაქტი რაციონალური გადაწყვეტილებაა.

სურსათის ეროვნული სააგენტო მთელი ქვეყნის მასშტაბით მუდმივად ახორციელებს სახელმწიფო კონტროლს სხვადასხვა პროდუქტის ბიზნესობიექტებთან, რათა მაქსიმალურად იყოს დაცული როგორც ადგილობრივი მომხმარებლის, ასევე ტურისტების სიცოცხლე და ჯანმრთელობა.

დღეს ჩვენი სტუმარია სურსათის ეროვნული სააგენტოს აჭარის რეგიონული სამმართველოს უფროსი **თამარ ბოროძე**.

ქალბატონო თამარ, რა არის სურსათის უვნებლობა?

ის კონცეფციაა, რომლის მიხედვითაც, ნებისმიერი სურსათი, მისი მიზნობრივი გამოყენების შემთხვევაში, ზიანს არ უნდა აყენებდეს ადამიანის ჯანმრთელობას. ქვეყანაში ერთადერთი მაკონტროლებელი ორგანო, სურსათის უვნებლობის მხრივ, არის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტო.

როდის მიიჩნევა სურსათი მაგნად?

თუ იგი რისკს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას ან/და სიცოცხლეს, თუ მასში ადამიანის ჯანმრთელობისათვის საშიში ქიმიური და ბიოლოგიური წარმოშობის ნივთიერებები დაგროვდა. ამ ნივთიერებების დაგროვება კი როგორც ბიოლოგიური, ისე სასურსათო რაჭვის მეშვეობით ხდება.

როგორ ხდება კონტროლი და რა მასშტაბებს მოიცავს იგი?

ქვეყანაში სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის მასშტაბი და სიხშირე განისაზღვრება სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის წლიური პროგრამით, რომელიც გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მიერ მტკიცდება და სურსათის ეროვნული სააგენტოს სახელმძღვანელო დოკუმენტს წარმოადგენს. ეს პროგრამა მთელ რიგ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით მუშავდება, როგორცაა ხელმისაწვდომი ფინანსური და ადამიანური რესურსები და რისკის დონეები, რომლებიც, თავის მხრივ,

კიდევ ცალკე კრიტერიუმებდაა დაყოფილი. გარდა ამისა, არსებობს არაეგემური სახელმწიფო კონტროლი, რომელიც, უმეტესწილად, სწორედ, მოსახლეობის ჩართულობითაა განხორციელებული.

რა არის დღეს სურსათის უვნებლობის თვალსაზრისით მთავარი გამოწვევა?

სურსათისმიერი დაავადებები არის პრობლემა, რომელიც კაცობრიობას უხსოვარი დროიდან თან სდევს. სწორედ ამიტომ, უკვე რამდენიმე ასწლეულია, ადამიანები ცდილობენ, თავი დაიცვან მაგნად და უზარისხო სურსათის მოხმარებისაგან, სწორედ ამიტომ წინდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ შეიმუშავა „ხუთი გასაღების“ პრინციპი: 1. დაიცავით სისუფთავე; 2. განაცალკევეთ უმი ანუ დაუმუშავებელი და მზა სურსათი; 3. მომზადებისას საჭიროა პროდუქტების სათანადო თერმული დამუშავება; 4. სურსათის შენახვის დროს დაიცავით უვნებელი ტემპერატურული რეჟიმი; 5. გამოიყენეთ უვნებელი წყალი და სასურსათო ნედლეული. სურსათის უვნებლობის მთავარ გამოწვევად კვლავ რჩება მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლება, რაც, პირველ რიგში, იწყება გარეგანი შეფასებით, რა პირობებში არის განთავსებული სარეალიზაციო სურსათი (იყიდება თუ არა ორგანიზებულად, სათანადო სანიტარიულ-ჰიგიენურ პირობებში, დაცულია თუ არა სურსათის მიკლევადობის, ეტიკეტირებისა და შენახვის ვადებით). მომხმარებელმა უნდა იცოდეს, რომ ქვეყანაში დამკვიდრებულია სურსათის უვნებლობის მართვის თანამედროვე სისტემა, ინტეგრირებული მიდგომა „ფერმიდან სუფრამდე“, რაც იმას ნიშნავს, რომ ხორციელდება ამ რაჭვში ყველა რგოლის კონტროლი, რაშიც, ქვეყნის მასშტაბით, ჩართულნი არიან მაღალკვალიფიციური კადრები. დიდ გამოწვევად რჩება, ასევე, ცხოველური წარმოშობის სურსათის ვეტერინარული პრეპარატების ნარჩენებით დაბინძურება, ხშირ შემთხვევაში, გლეხების მიერ ვეტპრეპარატებით მკურნალობა ვეტერინარებთან კონსულტაციის გარეშე. ისინი არ იცავენ, ასევე, დაყოვნების ვადებს, რასაც

სახელმწიფო კონტროლის დროს (სურსათის ნიმუშების კლევად) ვაწყდებით. ჩვენი კარი მუდამ ღიაა დაინტერესებული მოქალაქეებისთვის და ნებისმიერ შემთხვევაში მზად ვართ საჭირო კონსულტაციის გასაწევად (ცხელი ხაზი - 1501).

ვინ არის პასუხისმგებელი სურსათის უვნებლობაზე?

სურსათის უვნებლობაზე ძირითადი პასუხისმგებელი არის მეწარმე - ბიზნესობიექტი, ანუ პირი, რომლის საქმიანობა დაკავშირებულია სურსათის წარმოებასთან, მათ შორის, პირველად წარმოებასთან, გადამუშავებასა და დისტრიბუციასთან. სწორედ იგია ვალდებული უზრუნველყოს სურსათის შესაბამისობა კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან მისი წარმოების, გადამუშავების და დისტრიბუციის ეტაპებზე. სამთავრობო ორგანოები პასუხისმგებელი ვართ ადამიანის ჯანმრთელობასა და სიცოცხლეზე, სურსათით გამოწვეული რისკების შემცირებაზე, სურსათის უვნებლობის შესახებ მოსახლეობის და მეწარმე-ბიზნესობიექტების ცნობიერების ამაღლებაზე, სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებაზე. მომხმარებლებს უფლება აქვთ, მიიღონ უვნებელი სურსათი, თუმცა გარკვეული პასუხისმგებლობა მათაც აკისრიათ - ეს არის სურსათის ვარიაციანობის და შენახვის, ჰიგიენის პირობე-

მმართველი გუნდის გადაწყვეტილება და საქართველოს ახალი პერსპექტივა

მე-2 გვერდიდან

„ეს არის ტექნიკური გადაწყვეტილება. დავაკვირდებით, რომელი ქვეყანა როგორ აღასრულებს ევროკავშირის საბჭოს ამ გადაწყვეტილებას. ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან ურთიერთობები უფრო დიდ სურათში და ამ ურთიერთობებში, როდესაც ევროკავშირის მხარე დიპლომატიურად, დიპლომატიური პასპორტების მფლობელებს ეტყვის იმას, რომ ისინი თურმე საფრ-

მოცის თანხმად, საქართველოს ისტორიაში პირველად, ქვეყანაში 6 მილიარდი აშშ დოლარის მოცულობის პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია განხორციელდება. უმსხვილესი დეველოპერული კომპანია Emaar Properties/Eagle Hills-ი საინვესტიციო პროექტებს თბილისსა და გონიოში განახორციელებს.

„ემარ ჯგუფი“ არის მსოფლიოში ცნობილი თავისი გამოცდილებით, რესურსებით და ჩვენთვის საამაოა, რომ ეს შეთანხმება გაფორმდეს. ძალიან მალე პროექტის განხორციე-

თხეს უქმნიან საზოგადოებრივ წესრიგს ევროკავშირში, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში, ეს მოკლებული იქნება რაიმე საფუძველს და იმ მიზანს, რომ ევროკავშირის მხრიდან დავინახოთ მზაობა საქართველოსთან ურთიერთობების გაჯანსაღებისთვის“, - აღნიშნა მკაცრი პოზიციის მქონე პირი. სტრასბურგში იმყოფებოდნენ ოპოზიციური პოლიტიკური პარტიების და არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებიც, რომლებიც თავის მხრივ, მართავენ შეხვედრებს ევროსაბჭოს წარმომადგენლებთან.

გადმოვინაცვლოთ საქართველოში, კერძოდ, თბილისსა და აჭარაში, სადაც მალე ძალიან მნიშვნელოვანი პროექტები განხორციელდება.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე მიმდინარე კვირის დასაწყისში არაბთა გაერთიანებულ საამიროებში იმყოფებოდა, სადაც, ვიზიტის ფარგლებში, არაბთა გაერთიანებული საამიროების პრეზიდენტ შეიხ მოჰამედ ბინ ზაიდ ალ ნაჰიანს შეხვდა. საქართველოს მთავრობის ინფორმაციით, შეხვედრის დასრულების შემდეგ, არაბთა გაერთიანებული საამიროების პრეზიდენტის რეზიდენციაში ხელი მოეწერა შეთანხმებას,

ება დაიწყება. ეს ხელს შეუწყობს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის, თბილისის და აჭარის განვითარებას, შეიქმნება ახალი სამუშაო ადგილები. ეს პროექტი ყველა კუთხით მნიშვნელოვანია“, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

აღნიშნულ საკითხს გამოეხმაურა აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძეც.

„ეს მრავალმილიარდიანი ინვესტიცია ითვალისწინებს ახალი ტურისტული ინფრასტრუქტურის, ტექნოლოგიების შექმნასა და ჩვენს რეგიონში ახალი ბრენდების შემოყვანას. ამ ინვესტიციებით კიდევ უფრო დიდი სტიმული მიეცემა როგორც კერძო სექტორს, ასევე, კიდევ უფრო მეტად გაძლიერდება საქართველოს ეკონომიკა, შეიქმნება ათასობით ახალი სამუშაო ადგილი და დარწმუნებული ვარ, რომ ამ უმსხვილესი ჯგუფის შემოსვლით საქართველოში ჩვენი დეველოპერები, უძრავ ქონებაში დასაქმებული მიზნმენები კიდევ უფრო მეტ სარგებელს მიიღებენ“, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

აღნიშნული ინვესტიცია ჩვენი ქვეყნის ინფრასტრუქტურული განვითარებისთვის მართლაც მნიშვნელოვანია.

უბილითო მგზავრობაზე მონიტორინგი ხორციელდება

ბათუმის მუნიციპალური ინსპექციის ინფორმაციით, უბილითო მგზავრობაზე მონიტორინგი ყოველდღიურ რეჟიმში ხორციელდება. მგზავრობა ნაკადების ზედამხედველობის განყოფილება შემოწმებს 11 სხვადასხვა ლოკაციაზე მთელი დღის განმავლობაში ერთდროულად აწარმოებს. მგზავრი ვალდებულია, სავსური ტრანსპორტში ასვლისთანავე გადაიხადოს.

„საორსა“ – აღმოსავლეთის მხარდასაჭერად

მარია ხოთაბაძე 27 48 93

ჩვენი სტუმარია სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაცია „საორსა“ დამფუძნებელი და აღმასრულებელი დირექტორი **ლია შუტაბაძე**. იგი ორგანიზაციის მიზნებზე, ადგილობრივ თუ საერთაშორისო დონეზე განხორციელებულ კარიერული და პროფესიული განვითარების საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო სერვისებსა და პროექტებზე საუბრობს.

- ქალბატონო ლია, რამდენი ხანია, რაც ორგანიზაცია „საორსა“ არსებობს და ამ ხნის განმავლობაში რა აქტივობები განახორციელებთ?

- „საორსა“ ძველი შოტლანდიური ტერმინია და თავისუფლებას, თავისუფალ არჩევანს ნიშნავს. ორგანიზაცია 2018 წლის 15 მარტს დაფუძნდა და უკვე 18 პროექტი განვახორციელებთ. აქ, ასევე, ვახორციელებთ მოკლევადიან სასერტიფიკაციო ტრენინგებს. ჩვენი სტრატეგიული ხედვა კარიერულ თავისუფლებასა და გენდერული თანასწორობის პრინციპებს ეფუძნება. „საორსამ“ ათასობით ადამიანს გაძლიერება შეძლო და დღემდე აგრძელებს მათ მხარდაჭერას. „საორსა“ ვახლავთ პირველი ორგანიზაცია, რომელმაც 2021 წლის 23 მარტს პოლონეთის ქალაქ კიელცეში „საორსას“ ასოციაცია დააფუძნა. წელს უკვე ორი პროექტის განხორციელება დაიწყო. ჩვენ გვჯერა ყველა ადამიანის შესაძლებლობების, გაძლიერების და ტრანსფორმაციული ცვლილებების. ჩვენი პროექტებით ვიძლევიან ღირებულ განათლებას და ურთიერთობებს როგორც ქალაქში, ისე სოფლად მცხოვრები ადამიანებისთვის. აქტიურად ვმონაწილეობთ საზოგადოებრივი კეთილდღეობის შექმნა-განვითარებაში. ჩვენი მისია ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზარზე დასაქმების შესაძლებლობების გაძლიერებაა, განსაკუთრებით, ახალგაზრდებისა და ქალებისთვის, არაფორმალური განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდით და დასაქმების პოლიტიკის ხელშეწყობით. ყველას აქვს უფლება, იყოს ბედნიერი, ჰქონდეს პროფესიის არჩევანი, დასაქმებისა და ღირსეული შრომის შესაძლებლობა და თავისუფლება. ჩვენი მიზანია ადამიანების პროფესიული და კარიერული განვითარების ხელშეწყობა; ძლიერი პროფესიული ქსელის შექმნა სახელმწიფოს, საგანმანათლებლო დაწესებულებებს, დამსაქმებლებსა და სამუშაოს მაძიებელთა შორის; ღირსეული შრომის პირობების დანერგვის ხელშეწყობა; სამუშაო ადგილებზე დისკრიმინაციისა და შეგვიძრობის განთავსების აღკვეთის ხელშეწყობა; სოციალურ-ეკონომიკურ პროცესებში ახალგაზრდებისა და ქალების მონაწილეობის წახალისება და ჩართულობის გაძლიერება; პარტნიორებზე დაფუძნებული ადვოკატირებისა და საქველმოქმედო კამპანიის განხორციელება.

ბელთა შორის; ღირსეული შრომის პირობების დანერგვის ხელშეწყობა; სამუშაო ადგილებზე დისკრიმინაციისა და შეგვიძრობის განთავსების აღკვეთის ხელშეწყობა; სოციალურ-ეკონომიკურ პროცესებში ახალგაზრდებისა და ქალების მონაწილეობის წახალისება და ჩართულობის გაძლიერება; პარტნიორებზე დაფუძნებული ადვოკატირებისა და საქველმოქმედო კამპანიის განხორციელება.

- ძირითადად რომელ პროექტს გამოარჩევთ?

- ჩვენი ყველა პროექტი საავტორო გახლავთ, შესაბამისად, თანაბრად ღირებული და მნიშვნელოვანია. თითოეული გვიყვარს, რადგან ადამიანების კეთილდღეობაზე ორიენტირებულია.

- როგორც ვიცით, „საორსა“ აჭარის რეგიონში თავისი საავტორო პროგრამის განხორციელებას იწყებს. როდის დაიბადა ეს იდეა და მისი ძირითადი არსია...

- პროექტი „ახალგაზრდების საარსებო საშუალებები: შექმენი და დასაქმდი“ პირველად 2018 წელს, ამერიკის საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა. იდეა მას შემდეგ დაიბადა, რაც გავიგეთ, რომ ქვეყანაში ახალგაზრდების დასაქმება არის

გამოწვევა. იყო დიდი დისბალანსი სამუშაო ძალის მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის, ასევე, განათლების დაბალი დონე, ეკონომიკური უფლებების შელახვა, ახალგაზრდების გაზრდილი მოთხოვნა სასურველ დასაქმებასა და კარიერულ წინსვლაზე. გარდა სოციალურ-ეკონომიკური გამოწვევებისა, ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი გახდა პიროვნულ ზრდა-განვითარებაზე მუშაობა. ძალიან გვიხარია, რომ საქართველოში, ბრიტანეთის საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით, კვლავ შესაძლებელი ხდება ახალგაზრდებზე ზრუნვა. პროექტი მიზნად ისახავს პროფორენტიციის, კარიერული განვითარების სისტემის განვითარებას და ეფექტიანი დასაქმების ხელშეწყობას აჭარის რეგიონში. მის ფარგლებში, კონკურსის საფუძველზე შერჩეული აჭარის რეგიონში მცხოვრები 18-29 წლამდე ასაკის 25 ახალგაზრდა სასწავლო პროგრამას გაივლის, რომელიც სამი ძირითადი მოდულისაგან შედგება: კარიერული განვითარება, დასაქმების უნარები, ფინანსური წიგნიერება და მეწარმეობა. პროექტში ჩართული ახალგაზრდები ინდივიდუალურად მიიღებენ კარიერულ კონსულტაციებს დასაქმების შესაძლებლობების და პროფესიული ინტერესების კარიერულ შესაძლებლობებ-

თან თანხვედრაში მოსაყვანად. პროექტი, ასევე, ითვალისწინებს მეწარმეობის კვირეულის ჩატარებას, რომლის ფარგლებში ახალგაზრდები მოინახულებენ აჭარაში მოქმედ საწარმოებს, რაც ხელს შეუწყობს მეწარმეობის პოპულარიზაციას, ბიზნესის დაწყების სტიმულირებას და დასაქმების ალტერნატიულ შესაძლებლობას. წარმატებული მონაწილეები გაივლიან ანაზღაურებად სტაჟირებას შესაბამის ორგანიზაციებში ერთდღის სამი თვის განმავლობაში. პროექტი შეფასდება და შეჯამდება დასაქმების ფორუმზე, რაც იქნება დასაბამი, შემუშავდეს რეალური რეკომენდაციები როგორც დასაქმების პროცესში პროფორენტიციის და კარიერის დაგეგმვის მნიშვნელობაზე, ასევე, შრომის ბაზრის განვითარებაში მონაწილე აქტივობების ჩართულობის ზრდაზე. ფორუმის ფარგლებში ჩატარდება სიმულაცია „გასაუბრება დამსაქმებელთან“.

- როგორც აღნიშნეთ, პროგრამა სამი ძირითადი მოდულისაგან შედგება...

- ტრენინგი 60 საათისაგან შედგება, რომელიც მოიცავს სამ მოდულს: პროფორენტიცია და კარიერული განვითარება, დასაქმების უნარები, ფინანსური წიგნიერება და მეწარმეობის უნარები. სასწავლო პროგრამის ფარგლებში ახალგაზრდები მიიღებენ ახალ ცოდნას, შეიძენენ დასაქმების უნარ-ჩვევებს და განვითარებენ პიროვნულ და პროფესიულ ფასეულობებს, რაც შემდეგში უზრუნველყოფს მათი დასაქმების შესაძლებლობისა და ეკონომიკური დამოუკიდებლობის დონის ამაღლებას. სასწავლო პროგრამის მოიცავს გუნდურ მუშაობას, ინდივიდუალურ დავალებებს, პრაქტიკულ სავარჯიშოებს და პროფესიული ტესტების შეგესებას. ტრენინგებს სრულად „საორსას“ გუნდი გაუძღვება. მის ფარგლებში განხორციელდება სიმულაციური თამაშები და დამსაქმებლებთან გასაუბრების სიმულაციები. ტრენინგ-მოდულის მოსალოდნელი შედეგია ახალი ცოდნით, უნარებითა და ღირებულებებით აღჭურვილი ახალგაზრდები, რომლებიც მზად არიან სტაჟირების პროგრამებისთვის. სწავლება ინტეგრირებულია დასაქმების უნარების მსურველს, განსაკუთრებით კი მაღალმთიან აჭარაში მცხოვრებ ახალგაზრდებს შეუძლიათ პროექტში აქტიურად ჩართვა.

- რა როლს ასრულებს კარიერული განვითარება ძლიერი ლიდერის ფორმირებაში და რა გამოწვევები არსებობს ამ მხრივ?

იხ. მე-9 გვ.

„ვერავინ იხსოვრებს მზვილად, სანამ მზია ამაღლებული სიხეშია“

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

აჭარის პროკურატურასთან საპროტესტო აქცია გაიმართა. მოქალაქეები მოთხოვნა, მზია ამაღლებულს, რომელიც 16 დღეა, შიმშილობს, შეეცვალოს აღკვეთის ღონისძიება და გათავისუფლდეს პატიმრობიდან. აქციის მონაწილეების განცხადებით, მზია ამაღლებულის პატიმრობაში ყოფნა ნათლად აჩვენებს, რა მდგომარეობაა მედიის თავისუფლების კუთხით საქართველოში, ასევე იმას, თუ როგორ ექცევა ქართული ხელისუფლება კრიტიკულ მედიას.

- პროკურატურისგან მოვითხოვთ, უპირობოდ გათავისუფლდეს მზია ამაღლებული, რადგან მისი ქმედება ამ ქვეყანაში მოქმედი იურიდიული, სამართლებრივი არცერთი ნორმით არ არის სისხლის სამართლის დანაშაული. პროკურატურამ უნდა შეეცვალოს საქმის კვალიფიკაცია და შეწყვიტოს სისხლისსამართლებრივი დევნა. არ შეიძლება მზია ამაღლებული იჯდეს ციხეში. დასაბუთებულად, სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე ვითხოვთ მის გათავისუფლებას. დღეს საქართველოში ვერ იპოვით ადამიანს, რომელიც სილის გარტყმაზე სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით იხდიდეს სასჯელს. მზია ამაღლებული დღეს იმიტომ ზის ციხეში, რომ ის არის დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი მედიის პლატფორმების შემქმნელი. მინდა ყველა პლატფორმა გამოვიყენო გზავნილისთვის - ვერავინ იცხობრებს მშვიდად, სანამ მზია ამაღლებული ციხეშია, რადგან ეს უსამართლობაა. უსამართლობის შემქმნელები, დამკანონებლები და გამზიარებლები მშვიდად ვერ იქნებიან. პენიტენციურმა სამსახურმა გაავრცელა ინფორმაცია, რომ მზია ექიმების მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშაა, თქვეს, ასევე, რომ მასზე

ვიდეომონიტორინგი ხორციელდება, რაც მეუცნაურა, თუმცა სანამ მზიას ადვოკატი არ შევა, არ გამოვა და არ იტყვის მისი მდგომარეობის შესახებ, ვერაფერს ვიტყვი იმის გარდა, რომ 16 დღე შიმშილობის შემდეგ შეგიძლიათ წარმოიდგინოთ, რამდენად მხედ და ყოჩაღად შეიძლება იყოს ადამიანი?! ჩვენ, ასევე, ვითხოვთ, შეუჩერდეს დგებუაძეს უფლებამოსილება და სასწრაფოდ ცნონ მზია ამაღლებული დაზარალებულად, - გვითხრა „ბათუმელებისა“ და „ნეტავის“ ჟურნალისტმა მანანა ქველიაშვილმა.

გაზეთ „აჭარასთან“ საკუთარი მოსაზრება დაავიქსირა Factcheck-ის რეგიონულმა ანალიტიკოსმა, ჟურნალისტმა ნაზირბოლა რეხვიაშვილმა. მისი თქმით, ხელისუფლება ცდილობს, ადამიანების მოთმინება გამოისყიდოს, მაგრამ ქართველი არაფრით დათმობს თავისუფლებას და ისევ მას მოუწევს უკან დახევა.

თში, არცერთი დამოუკიდებელი მედია და არასამთავრობო ორგანიზაცია აღარ არსებობს, თერთი ფურცლის გამოც კი შეუძლიათ, დააკავონ ადამიანი. ხელისუფლებას მისივე სიჯიუტე ძალიან ცუდად შემოუბრუნდება. გამოირიცხულია, ამ მდგომარეობამ ისინი არ მიიყვანოს უკან დახევის წერტილამდე. პროტესტი მოედო ყველაფერს, ტექნოლოგიებშიც შეაღწია. ყოველდღე ახალი კრეატიული იდეა უჩნდება საზოგადოებას. მათ გონიერი არავინ დარჩათ თავიანთი შემადგენლობაში, აქეთ მხარეს კი ამოუწურავი ინტელექტუალური მარაგია, როგორ უნდა აჯობონ? რაც ამ ხელისუფლებას დარჩა, მხოლოდ ფიზიკური ძალაა, რომელსაც ეყენებენ კიდევ ჩვენ წინააღმდეგ და სწორედ ამას გადაჭყვებიან, - განაცხადა ნაზირბოლა რეხვიაშვილმა.

მზია ამაღლებულის გათავისუფლებას როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ ითხოვენ მოქალაქეები და აცხადებენ, რომ მისი ციხეში ყოფნა პირდაპირი თავდასხმა თავისუფალ სიტყვაზე.

- გვინდა, კიდევ ერთხელ მკაფიო მესიჯი გავუგზავნოთ საზოგადოებას, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი საქმე დღეს მზია ამაღლებულის გათავისუფლების მოთხოვნაა. სისტემატურად, პერმანენტულად უნდა დავავიქსიროთ ეს პროტესტი და მოთხოვნა - თავისუფლება - მზიას, თავისუფლება - პოლიტიკტიმირებს! კონკრეტულად დღეს ვითხოვთ, მზია ამაღლებულის ჩანმრთელობის შესახებ ყოველდღეულად გასაქაროვეს ინფორმაცია, სათანადო ყურადღება მიექცეს მისი ჩანმრთელობას, - გვითხრა ბათუმის დემოკრატიის სკოლის კოორდინატორმა თამარ მაქვიშვილმა.

შეგახსენებთ: „ნეტავისთვის“ და „ბათუმელების“ დამფუძნებელი და დირექტორი მზია ამაღლებული დაკავების დღიდან პროტესტის ნიშნად შიმშილობს. 14 იანვარს ბათუმის საქალაქო სასამართლომ ჟურნალისტს აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობა შეუფარდა.

„მოსწავლავი უნდა გავათავისუფლოთ დაზარალებულსა და ტრაფარეტული აზროვნებისა“

დაბადებიდან 75 წელი შეუსრულდა ამირან მამალაძის სახელობის შუახვევის მუნიციპალიტეტის სოფელ ბარათაულის საჯარო სკოლის დირექტორს **ქართული ენა-ლიტერატურისა და ისტორიის მასწავლებელმა** საინტერესო და შინაარსიანი გზა განვლო, რაზეც ინტერვიუში საუბრობს.

- ბატონო დავით, საზოგადოებას ახსოვს ის დღე, როცა ქათამაძეების გვარის წარმომადგენლები სამების საკათედრო ტაძარში საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა დალოცა. თქვენი გვარის ისტორიაზე რას გვეტყვით?

- ისტორიულად ქათამაძეები აჭარაში, გურიასა და იმერეთში ცხოვრობდნენ. იმერეთში აჭარიდან მიგრაციის შემდეგ დასახლდნენ, რაც ოსმალთა ძალადობამ გამოიწვია. დღეისათვის საქართველოში სულ 7592 პირი ატარებს ქათამაძეების გვარს, მათ შორის აჭარაში - 2132, ტყეზულსა და მის სოფლებში - 863, ზესტაფონში - 725. ქათამაძეები სახლობენ ქუთაისსა და თბილისშიც. აჭარაში ქათამაძეების წინაპარი ხინოდანა ჩამოსახლებული შუახვევის რაიონში. აჭარის ქათამაძეები წარმატებით საქმიანობენ სახელმწიფო მმართველობის, განათლების, კულტურის, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისა და ეროვნული მემკვიდრეობის ცალკეულ დარგებში.

- მართლ საგანმანათლებლო სფერო იყო თქვენი საქმიანობის ასპარეზი თუ?..

- უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ მუშაობა დავიწყე მასწავლებლად, ვმუშაობდი კომკავშირულ, პარტიულ და საჯარო სამსახურებში. 21 წლის განმავლობაში ვიყავი ბარათაულის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე, პარალელურად ვეწეოდი პედაგოგიური საქმიანობის. სოფლის საკრებულოების ლიკვიდაციის შემდეგ დავუბრუნდი პროფესიულ საქმიანობას. 2010-2012 წლებში დაბა შუახვევის საჯარო სკოლის დირექტორად ვიმუშავე. შემდეგ წარმატებით ჩავაბარე საჯარო სკოლის მასწავლებლისა და სკოლის დირექტორის უფლებების მოსაპოვებელი სასერტიფიკაციო გამოცდები და მუშაობა გავაგრძელე ამირან მამალაძის სახელობის შუახვევის სოფელ ბარათაულის საჯარო სკოლის დირექტორად და ქართული ენა-ლიტერატურის მასწავლებლად. ხანგრძლივი პედაგოგიური საქმიანობის განმავლობაში თაობები აღვზარდე. ვფიქრობ, მოკრძალებული წვლილი მეც შევიტანე ქვეყნის წინსვლა-განვითარებაში.

- 7 წლის განმავლობაში შუახვევის რაიონის ხელმძღვანელობდა მუშაობა ჭალადიძე მისი დაბადებიდან 85 წლისთავთან დაკავშირებით გამოცემულ წიგნში თქვენი მოგონებაცაა შეტანილი. კიდევ ვინ დაგამახსოვრათ თავი?

- ნოდარ ცეცხლაძე, შოთა მაკარაძე, ანზორ გოგიტიძე, ალექსანდრე ჯიბლაძე, იოსებ ხიმშიაშვილი, ვლადიმერ მამულაძე, ტარიელ ნიჟარაძე, იური ტაკიძე, ოთარ დუმბაძე, მიხეილ ზოსიძე, რაჟდენ ფუტყარაძე - ეს ის ადამიანები არიან, ვისთან ერთადაც გავატარე ათეული წელი საჯარო სამსახურში. ჩვენმა გუნდმა იმ დროისათვის ბევრი კარგი საქმე გააკეთა, ზოგი საკუთარი ინიციატივით, ზოგი ერთუზიანობით, უფრო მეტი - ზემდგომი ორგანოების მხარდაჭერითა და თანადგომით. ჩვენი ურთიერთობა იყო საქმიანი, პრინციპული, ვიყავით მომთხროფი საკუთარი თავისა და სხვების მიმართ, საქმე ბევრი იყო, ზოგჯერ დაძაბული მუშაობა გვიწევდა, თუმცა ყველაფერს ვასწრებდით. ბევრი ნაადრევად წავიდა ამ ქვეყნიდან, ნათელი მათ ხსოვნას. პატივისცემას გამოვხატავ შუახვევის ამჟამინდელი ხელმძღვანელების - ომარ ტაკიძის, როსტომ ლორთქიფანიძისა და მათი გუნდის მიმართ. წარმატებულ საქმიანობას ვუსურვებ.

- დღეს ქვეყანაში არასასურველი ვითარებაა. როგორ შეაფასებთ მიმდინარე მოვლენებს?

- ჩვენ გამოვიარეთ ჯოჯოხეთური 90-იანი წლები, მოძვეთა ომი, შუღლი, ბრძოლა სავარძლებისათვის, ეთნიკური დაპირისპირება, ეკონომიკური სიდუხჭირე, გაყინული პენსიები, კუპონები, თიანეთის უხელოფასობა, მიუხედავად ამისა, გადავარჩინეთ სოფელი, ვა-უცხლებელი იგი. გვიყვარდა, პატივისცემით, ვაფასებდით ერთმანეთს. ასე შევინარჩუნეთ მამისეული კერა, სკოლა, მასწავლებლები.

საბჭოთა იმპერიის რღვევამ უდიდესი ზიანი მიაყენა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებს და საქართველოსაც, რადიკალურად გადაფასდა ღირებულებები, შეიცვალა სახელმწიფოს ბაზისი და ზედნაშენი, საკუთრების ფორმები, რამაც საგრძნობლად შეაფერხა ქვეყნის წინსვლა. ეს

„მასწავლებელს ეძლევა შესაძლებლობა, გამოვიდეს შაბლონიდან და თავისი შეხედულებით გადაანაწილოს პროგრამული მასალა, ოსტატურად მოარგოს ის კლასის, მოსწავლის საჭიროებებს. მასწავლებელს ენიჭება მეტი დამოუკიდებლობა მოსწავლესთან მისასვლელი გზების მისაგნებად. მასწავლებელს სრული უფლება ეძლევა, საგანმანათლებლო ლიტერატურის პარალელურად ასწავლოს არაპროგრამული მასალაც...“

პროცესი ჯერ კიდევ გრძელდება და მოკლე დროში ვერც დასრულდება. ის, რაც 70 წლის განმავლობაში მტკიცედ ინერგებოდა ქვეყნის ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ადამიანთა აზროვნებაში, ადვილად არ აღმოიფხვრება. ამდგომეული წყალი ნელ-ნელა იწმინდება და იმედია, საბოლოოდ მიაგნებს სწორ გზას, ჩადგება თავის კალაპოტში. არსებული სიტუაცია ცანაშტურია. კარგია, რომ მთავრობა ზრუნავს სოფლის შენარჩუნება-განვითარებისათვის, უმჯობესდება ინფრასტრუქტურა, გრძელდება შედავთები სოფლის მოსახლეობისათვის, ყურადღების ცენტრშია განათლება, მედიცინა, კულტურა. ვფიქრობ, ამის პარალელურად, აუცილებელია აღორძინდეს სოფლის მეურნეობა, აღდგეს ტრადიციული მესაქონლეობა, მომთაბარეობა, მეთამბაქოეობა, მეხილეობა, გამოინახოს მათი მიღება-გადამუშავების, გასაღების გზები, მოწესრიგდეს მარკეტინგი.

- საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრომ სასწავლო სახელმძღვანელოებიდან რიგი ქართული მწერლების ნაწარმოებები ამოიღო...

- ეროვნული სასწავლო გეგმა თანდათან უფრო მობილური ხდება, მასწავლებელს ეძლევა შესაძლებლობა, გამოვიდეს შაბლონიდან და თავისი შეხედულებით გადაანაწილოს პროგრამული მასალა, ოსტატურად მოარგოს ის კლასის, მოსწავლის საჭიროებებს. მასწავლებელს ენიჭება მეტი დამოუკიდებლობა მოსწავლესთან მისასვლელი გზების მისაგნებად. მასწავლებელს სრული უფლება ეძლევა, საგანმანათლებლო ლიტერატურის პარალელურად ასწავლოს არაპროგრამული მასალაც, მაგალითად, ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი უფლებამოსილია, თუ საჭიროდ ჩათვლის, მე-10, მე-11, მე-12 კლასებში მოიშველიოს შექსპირის 66-ე სონეტი, ჰაბუა ამირეჯიბის „დათა თუთაშხია“, გურამ დორაბაშვილის „სამოსელი პირველი“, დათო ტურაშვილის „ჩინების თაობა“, ალექსანდრე ყაზბეგის თხზულებები, სადაც ვაუკაცობის, გმირობის, მეგობრობის, რაინდობის, პატივისცემის, თავგანწირვის არაერთი მაგალითია მოყვანილი. ასე რომ, ქართულის მასწავლებლებისთვის არავის აუკრძალავს, მოსწავლეებს ასწავლოს ჰუმანიზმი, სიკეთე, სიყვარული, მეგობრობა, შრომისმოყვარეობა, ქალი-სადმი პატივისცემა. საამისოდ კი საჭიროა თანამედროვე მეთოდები, ტექნოლოგიების გამოყენება, საღი აზროვნება, ისე, რომ არც წარსული დავივიწყოთ. განახლებულ ეროვნულ სასწავლო გეგმაში ნათლადაა ნათქვამი, რომ უნდა გავათავისუფლოთ მოსწავლეები ყოველგვარი დაზნებობისა და ტრაფარეტული აზროვნებისგან. პროგრამული მასალა არის მხოლოდ ორიენტირი. იგი უნდა შევავსოთ და გავამდიდროთ დამხმარე ლიტერა-

ტურით, რომელიც სხვადასხვა სკოლასა და სხვადასხვა კლასს შეიძლება განსხვავებული შქონდეს.

- წარმატებული სკოლის წარმატებულ ხელმძღვანელად გიცნობენ...

- პირველ რიგში, ვიტყვი, რომ ჩვენი სკოლა, პედაგოგიური კოლექტივი, მშობლები, სოფელი, ყოველთვის ღირსეულად იდგნენ ქვეყნის სამსახურში. თავს იმის უფლებას ვერ მივცემდი, რომ ტრადიცია დამერღვია. იმასაც ვიტყვი, რომ არც სხვის ჩრდილში ყოფნით მიცხოვრია არასდროს; დირექტორად არჩევისთანავე, სკოლის სტრუქტურული ერთეულების მონაწილეობით, შევადგინე სკოლის განვითარების სტრატეგიული გეგმა და აქტიურად შევეუდექით მის განხორციელებას. ჩემი მუშაობის პერიოდში შემოიღობა სკოლის ეზო და დაიგო ბეტონის საფარი, შემოვიყვანეთ წყალი, მოეწყო სველი წერტილები შენობის შიგნით, აშენდა ცენტრალური დასახურებითი სკოლის ახალი შენობა, გაუმჯობესდა მიერთებული სკოლების ინფრასტრუქტურა. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს დაგეგმარებით, მიმდინარეობს სკოლის შენობის სრული რეაბილი-

დელმა რედაქტორმა, ბატონმა მიხეილ ზოსიძემ გაზეთის შტატიანი თანამშრომლობა შეიმართა, მაგრამ მაშინ საჯარო სამსახურში წავიდა და ბევრი დრო აღარ მრჩებოდა შემოქმედებითი საქმიანობისათვის, თუმცა დროდადრო ვაკეთებდი ჩანაწერებს ჩემთვის საინტერესო თემებზე, რომელთა თავმოყრასა და დაბეჭდვას, იმედია, შევძლებ.

- როგორც სკოლის დირექტორი, რას აკეთებთ ოჯახური ღირებულებების დასაცავად?

- ოჯახის ინსტიტუტი სახელმწიფოს ქვაკუთხედაა. ძლიერი ოჯახი ძლიერი ქვეყანაა. ნათქვამია: „ნამდვილი ოჯახი ის არის, სადაც ცოლი ქმრისკენ იყურება, ქმარი - ცოლისკენ, შვილები - მშობლებისაკენ, ხოლო მშობლები - ღმერთისკენ“. ყველა ქართველს გულის ფიცარზე უნდა ეწეროს დიდ კლასიკოს ალექსანდრე ყაზბეგის სიტყვები: „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარ“. სკოლის დირექტორი, კლასის დამრიგებლები, პედაგოგები ვთანამშრომლობთ მოსწავლეთა მშობლებთან, აღრიცხული გვაქვს ოჯახები, რომლებიც განსაკუთრებულ მზრუნველობასა და დახმარებას საჭიროებენ; სკოლაში ვატარებთ ღონისძიებებს, რითაც წახალისებულია ოჯახის ერთი-

ნობა, მშობლებისადმი პატივისცემა, დედაშვილური, დაძმური სიბოძო და სიყვარული.

- სოფელზე რას გვეტყობ?

- ცხოვრებაში ბევრჯერ მომიცა შესაძლებლობა, მეცხოვრა ბარში, თუმცა ყოველთვის რაღაც ქვეცნობიერი მეწეოდა უკან, ადგილის დედა ანდამატივით მიზიდავდა. მიყვარს ჩემი სოფელი, აჭარის ბუნება, ხალხი, ტრადიციები. ქალაქში ყოველთვის სტუმრად ვთვლი თავს და მომეჩქარება მშობლიურ სოფელში, აქ უფრო ლაღად ვარ. ასე იყვნენ და არიან ჩემი მეგობრებიც. გულდასაწყვეტია, რომ სოფელი ცარიელდება, უმრავლესობა ქალაქში ეძებს კეთილდღეობას, კომფორტს, დაღვნილ ცხოვრებას. ზოგი კიდევ ემიგრაციაშია და შეიძლება აღარც დაბრუნდეს. უნდა გავაანალიზოთ, რომ „მოთაბარი“ ერთად მოიპარება, არც მთა შეიძლება არსებობდეს ბარის გარეშე და არც ბარი - მთის გარეშე. მინდა საქართველოს ვუსურვო მშვიდობა, რომლის ფასიც კარგად იცის ჩვენმა სოფელმა... 2008 წლის აგვისტოს ომს შეეწირა ჩვენი სოფლის შვილი ამირან მამალაძე. სოფელი ქედს იხრის გმირის წინაშე... მინდა, მომავალ თაობას ისეთი საქართველო დავახვედროთ, სადაც საჭირო აღარ იქნება იარაღის ხელში აღება.

კონკურსი გამოსხაღდა

დიდი დრო არაა გასული იმ დროიდან, რაც ხულოს რაიონის სოფელ დანისპარაულში სკოლის კაბიტალური შენობა აიგო. მშენებლობის დასრულებიდან ორი წელიც არ იყო გასული და კედლებს ბზარები გაუჩნდა. სასწავლო პროცესის წარმართვა სახიფათო გახდა. ბოლოს იქამდე მივიდა საქმე, რომ შენობის დაშლაც სახიფათო გახდა, ისევ მეწყერმა ჩააქცია

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ხელისუფლებაში მოსვლის წლებში დანისპარაულში სკოლის ახალი შენობა ააგეს. ნაჩქარევად გაკეთებული ხის ნაგებობა დანიშნულებას მინიმუმამდეც ვერ აკმაყოფილებს. აჭარის მთიანეთში ბევრი სოფელი ცარიელდება, მაგრამ დანისპარაულმა სამთო-სათხილამურო კურორტ გოდერძის ამოქმედების შემდეგ, მეტი დატვირთვა შეიძინა. ამან მოსწავლეთა კონტინენტის გაზრდაც განაპირობა. ასეთ ვითარებაში სოფელი თანამედროვე სტანდარტების შესაფერისი სკოლის შენობა ესაჭიროება, რაც აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და ხულოს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა და სოფელში სკოლის ახალი შენობის აგება მიზანშეწონილად ჩათვალა.

უკვე გამოცხადდა ელექტრონული ტენდერი. დანისპარაულის საჯარო სკოლის ახალი შენობა ორსართულიანი, 120 მოსწავლენ შეეფერება. აქ განთავსდება 12 საკლასო ოთახი, ბიბლიოთეკა, სპორტდარბაზი, სამასწავლებლო და სხვა ადმინისტრაციული კაბინეტები.

სკოლა იქნება სრულად ადაპტირებული, მოეწყო პანდუსები, ლიფტი და სველი წერტილები. პროექტის ღირებულება 4 520 825 ლარია.

იმის გათვალისწინებით, რომ დანისპარაულში მეწყერული პროცესები ისევ აქტიურია. ტენდერის გამოცხადებამდე განხორციელდა ტერიტორიის ხელახალი გეოლოგიური შესწავლა. რელიეფიდან გამომდინარე, გაკეთდა საყრდენი კედლები, ტერიტორიაზე მოეწყო დია სპორტული მოედანი. სკოლა სრულად აღჭურვება საჭირო ინვენტარით.

- დანისპარაულელი ნამდვილად იმსახურებენ, თანამედროვე სტანდარტების შესაფერისი სკოლის შენობას. ჩვენი მხრიდან თანადგომა არ მოაკლდებათ, - გვითხრა ხულოს მუნიციპალიტეტის მერის მოვალეობის შემსრულებელმა ჯამბულატ მელაძემ.

პარსკვლავობონა - გასხალბული ზღაპრიდან

ლუაზა ხომეიძე 593 50 82 69

ვინ ვარ მე? - საკუთარი თავის შეცნობის ეს მძაფრი სურვილი და მასზე პასუხი წარმოაჩინა პიროვნების ნამდვილ სახეს. ამ კითხვას ახალგაზრდა შემოქმედი მარია გუბიაძე სვამს და მისი პასუხი - მე ვარ ძიებად და ფიქრად ქცეული უსასრულო ჰორიზონტი, ჩვენს ყურადღებას იპყრობს. თუ თქვენც დაგაინტერესებთ, უფრო ვრცელ პასუხს მარიაში ამ ინტერვიუში იპოვით. მაშ ასე, ახლა მარიამთან ერთად ვიმოგზაუროთ მის უნატიფეს, მიშვიდველ, გონიერებითა და ნიჭიერებით აღბეჭდილ სამყაროში.

- მარია, ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული, თითქმის სიმბოლური სახელი გქვია...

- მარია, ბიბლიური სიმბოლოების მიღმა, სხვადასხვა კულტურასა და ენოქაში სიყვარულის, თავდადებისა და მარადიულობის აღმნიშვნელი ის სახელია, რომლის ღირებულებითი ზანდუნაც სავსეა საუკუნეების სიღრმეებიდან უხვად ნაგროვები სიწმინდის, სინათლისა და სულიერი სიდიადის განცდით. როცა სმენის მოლუსკ მისი ბაკიანი ხმოვანება მივსვამს, თავს ვგრძნობ ამ ტრადიციის ნაწილად და სრული სისასხით განვიცდი იმ პასუხისმგებლობას, რაც მას თან ახლავს. ჩემი სახელი გზავნილია, შეხსენება იმ ზნეობრივ ღირებულებებისა და სულიერი საზრისის, რაც მას უკავშირდება. მარიაში ჩემთვის სიმბოლოა და უწყვეტი შეხსენება გონების ნაოჭებში ღრმად ჩამჯდარი და მოქმედებისთვის ნასაფუძვლვე ფიქრის, რომ საქმითა და სიტყვით უნდა შევქმნა ის სინათლე, რომელიც ამ სახელის ღირსეულად ტარებას განაპირობებს.

- როგორ წარუდგენთ მკითხველს საკუთარ პერსონას?

- ამ წუთს, მკითხველისთვის, მე ვარ მარიამ ბუკია - საერთაშორისო ლიტერატურული ჟურნალის რედაქტორი და ბლოგის მწერალი. შრომისმოყვარეობით, უწყვეტი პროგრესით, ვფიქრობ, შევქმენი შესანიშნავი თავფურცელი ჩემი პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოგზაურობისთვის. ვარ შვიდამდე საგანმანათლებლო ორგანიზაციის წევრი, მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი, ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ახალგაზრდა მასწავლებელი, სპიკერი, წიგნის კლუბის ხელმძღვანელი, სამეცნიერო-ინტელექტუალური კლუბის მოხალისე, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის მერის ახალგაზრდულ მრჩეველთა საბჭოს წევრი, მრავალი კონკურსის გამარჯვებული. მარიაში - ვფიქრებ, ეს გოგონა დაიბადა შემოდგომით თბილისში, ვარსკვლავებით სულში და კალმით ხელში.

- ძალიან ახალგაზრდა ხართ და საერთაშორისო სარბიელზე უკვე წარმატებული. როგორც რედაქტორსა და ბლოგერს, ცხადია, სათქმელიც გექნებათ მკითხველისათვის. რას და როგორ საქმიანობთ, რას გძენთ როგორც მწერალს, სხვა ქვეყნების ლიტერატორებთან ურთიერთობა?

- ჩემი შემოქმედების გაცნობის შემდეგ, საერთაშორისო ლიტერატურული ჟურნალის გუნდმა რედაქტორის პოზიცია შემომთავაზა. უკვე ორი წელია, წარმატებით ვსაქმიანობ. ამ სტატუსს თან დაერთო ბლოგის მწერლის პოზიცია ორ სხვადასხვა ჟურნალში. ჩემი საქმიანობა მოიცავს ტექსტების - პოეზიისა და პროზის - დეტალურ განხილვას, სიღრმისეულ ანალიზს და არგუმენტირებული შეფასებების მომზადებას. ამასთან, ვზრუნავ ნამუშევრების თემატური და სტილისტური შესაბამისობის განსაზღვრაზე ჟურნალის ხასიათთან, შინაარსის - აუდიტორიის მოლოდინებთან. ვხელმძღვანელობ ტექნიკური და შემოქმედებითი პროცესების მართვას ჟურნალის თითოეული ნომრის სრულყოფისთვის. ეს არის უნიკალური შესაძლებლობა, გავცნო ახალგაზრდა მწერლების შემოქმედებას და მივაწოდო მათ ჩემი აზრი და რჩევები. მნიშვნელოვანი, ღირებული გამოცდილებაა სხვადასხვა ქვეყნის შესანიშნავი ახალგაზრდებისგან დაკომპლექტებულ გუნდთან მუშაობა. ბედნიერი ვარ, რომ ლიტერატურის მოყვარულთა ამ ოჯახის ნაწილი ვარ. ჟურნალი ემსახურება პროგრესული, რჩეული ახალგაზრდა ავტორების მხარდაჭერას მთელი მსოფლიოდან, მთავარი მიზანი კი სხვადასხვა კულტურისა და ეროვნების მწერლებისთვის მკითხველთან დაკავშირების შესაძლებლობის შექმნაა.

- როგორ მიიღო მკითხველმა „განთავსება“ და „ჰორიზონტი“ დაბეჭდილი თქვენი ვერსიები? როგორი ურთიერთობა გაქვთ მკით-

ხელებსა და კოლეგებთან? ვინ მიგაჩნიათ თქვენს ლიტერატურულ მასწავლებლად?

- ამბობენ, რომ ყველაზე დიდი ადამიანური მცდელობა შემოქმედებას უკავშირდება. მეც ამ მცდელობათა რიგში მენტორულად ჩაბმულს, მახარებს და სიამაყის გრძნობას მიჩენს ღირსსაცნობი მიღწევა - ჩემი ვერსიების დაბეჭდვა ლიტერატურულ ჟურნალებში „განთავსება“ და „ჰორიზონტი“. სიტყვები უკმარია ბედნიერებისა და კმაყოფილების სინთეზით შექმნილი იმ გრძნობის

ჩემი შემოქმედების გაცნობის შემდეგ, საერთაშორისო ლიტერატურული ჟურნალის გუნდმა რედაქტორის პოზიცია შემომთავაზა. უკვე ორი წელია, წარმატებით ვსაქმიანობ. ამ სტატუსს თან დაერთო ბლოგის მწერლის პოზიცია ორ სხვადასხვა ჟურნალში. ჩემი საქმიანობა მოიცავს ტექსტების - პოეზიისა და პროზის - დეტალურ განხილვას, სიღრმისეულ ანალიზს და არგუმენტირებული შეფასებების მომზადებას

აღსაწერად, რაც ყოველ ჩემს მოაქვს ლიტერატურულ წარმატებას. მკითხველისგან დადებითი რეზონანსის, სიღრმისეული გააზრების, საზომიუწყველად ძვირფასი შეფასების და კეთილგანწყობის მიღება ამ პროცესში უდიდესი, გაუხუნარი ჯილდოა და ძლიერი იმპულსი, შემოქმედებითი გზის უწყვეტად განგრძობის. მკითხველთან ურთიერთობა ჩემთვის დიდი როლი ანიჭებს. როგორც მკითხველს, როგორც კოლეგებს, როგორც მეგობრებს, გამოცდილების, ხედვისა და ფიქრების გაზიარების ბრწყინვალე შესაძლებლობა. რაც შეეხება ლიტერატურულ მასწავლებლებს, არ მყავს კონკრეტული, სახელით გასახსენებელი მენტორი, მაგრამ დიდ მასწავლებლებად მიმაჩნია ქართული და მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსები. მათი შემოქმედების კითხვამ მასწავლა, რომ მწერლობა არათუ პასუხების გაცემა, კითხვების დასმა და სამყაროს სიღრმისეული აღქმის ხელოვნებაა.

- „სამყარო ჩემი ზღაპარი შექმნა“ - თქვენი ეს თამამი და თავისუფალი განცხადება საინტერესოა...

- „სამყარო ჩემი ზღაპარი შექმნა“ - ჩემი სულიერი მდგომარეობის, ბედნიერების, სრულფასოვნებისა და სისასხის აღიარებაა. არიან ადამიანები, მთელი ცხოვრების განმავლობაში რომ ოცნებობენ თავიანთი ზღაპრის შექმნაზე, იბრძვიან, ყოველ ნაბიჯზე წინააღმდეგობას უწევენ დაბრკოლებებს და აღწევენ მიზანს ან ვერასდროს აკეთებენ ამას. ჩემ შემთხვევაში, თითქმის ყველაფერი თავისთავად, ბუნებრივად და დენად იყო - ცხოვრება ისე დასწვდა ჩემს გულს, რომ უკვე ვგრძნობდი: ჩემი ზღაპარი შექმნილია ჩემთვის, აქვს საწყისი, სიღრმე და მუხტი. ათასი ხე ერთდროულად აშრილდა და დამაქარა ბედნიერება, რაც კი სამყაროს ოდესმე უგროვებდა და უნიჭიბია სულიერისთვის. ეს არის შინაგანი სიუხვე, რომელიც ყოველდღიურობას აპირბობებს. ვგრძნობ, რომ ყველაფერი, რაც ხელში მიჭირავს, ისევე ღირებულია, როგორც ის, რისკენაც მივიღებ. ეს კი მივიღე არა როგორც ბედი, არამედ როგორც პასუხისმგებლობა - ვიცხოვრო ამ ზღაპარში ისე, რომ ღირსეული გიყუ მისი გამოცდილებისთვის. ...და მაინც, ეს ზღაპარი არ არის უბრალოდ „ბედნიერი ცხოვრების“ განცხადება. ეს არის შეგრძნება, რომ სიცოცხლის არსი არა მხოლოდ ბრძოლასა და მიღწევასა, არამედ იმის გაცნობიერებაშიც, რომ რაც გაქვს, ეს უკვე ქმნის ზღაპარს. აღქმის ეს

უნარი ჩემთვის სამყაროსგან უდიდესი საჩუქარია და ჩემგან - დაუსრულებელი მადლიერების ობიექტი. წმინდა თავთავებს ბედნიერების ბარაქიან კალოზე ვაბეგრებ, კეცრს ვაბეგრებ უბეჭობისგან.

- თავს როგორ გრძნობთ დედამიწაზე? როგორ აღიქვამთ ადამიანებს და რით გამოირჩევიან თქვენთვის საყვარელი ადამიანები?

- დედამიწაზე თავს ვგრძნობ, როგორც მოგზაური, რომელმაც ეს მშვენიერი და დაუსრულებელი სამყარო დაკვირვებისთვის, შემეცნებისა და სიყვარულისთვის მიიღო. სწრაფია ჩემი ცხოვრების მატარებელი და გზად ბევრინებს აყვავებს. ვაგონებს შორის ტკბილეულის დამატარებელი მოძრაობს ბედნიერების და სიხალისის ის მაქსიმუმი, რომელიც სამყაროს შეუძლია შემოგთავაზოს; გალაქტიკა კი უხვად ბერტყავს ვარსკვლავებს კალთიდან ჩემთვის. სხვა ყველაფერი ისეთივე უმნიშვნელოა, როგორც ოკეანის მმართველისთვის - ზღვის კარჩხანა. საყვარელი ადამიანები - ჩემი ცხოვრების სკივი და მანგია. მათ უნიკალურობას ის ქმნის, რომ მათი ყოფნა არასდროს არის ხმაურიანი; ისინი ჩემს ცხოვრებას ავსებენ მშვიდი, მუდმივი სინათლით. მათი სიყვარული არაფერს ითხოვს, მაგრამ ყველაფერს მძღვეს - ბედნიერებას, ძალსა და იმ გრძნობას, რომ ამ სამყაროში არასდროს ვარ მარტო. ისინი ჩემი სიმყუდროვის მიზეზი და ნდობის ადრესატები არიან, ჩემი ცხოვრების ყველაზე გულწრფელი და უწყვეტი ზღაპრის ნაწილი.

- სად გიყვართ განმარტობა და რაზე ოცნებობ?

- განმარტობას არ ვსახავ ცალკეულ რიტუალად. როცა შინაგან სამყაროში ვარეგანი ქარები ვერ აღწევენ, სულნიადგის ბა-

დები არ საჭიროებენ იზოლირებას. ოცნებებში ხშირად ის გაბედული ნაგებია, რომლებიც შორეულ ნაპირებს ესწრაფვიან. ვოცნებობ უწყვეტ შემოქმედებით ენთუზიაზმზე, მოვლენების უცვლელ სინათლესა და ჩემი ჰარმონიის მუდმივობაზე.

- რა არის თქვენი შთაგონების წყარო და რომელი ლიტერატურული მიმდინარეობის წარმომადგენლად მიიჩნევთ თავს?

- შთაგონება ფრაგმენტული სურათების თვალბადურაში კალმებზე ვერას ზგავს. იდეათა იმგვარ ყალიბებში ვასხამ ფიქრთა შენაღობს, რაც ერთეული განცდის ან სიტყვის საფუძველზე იქმნება, რადგან ჰერმეტიკის სასიცოცხლო ციკლი წამის ინტერვალში ხორციელდება. მეორე მხრივ, როგორც ჩემს ერთ ვერსიებში ვწერ - „გულის მარანში საპირისპირო პრინციპი მოქმედებს - სანამ გრძნობა გაუფრთხილდება, სანამ შენაღობა აღამაინებს და მოვლენები მოგონებულად გადადუღებულ ბაქმანზე და ფიქრს როცა გაჭყვები წარსულის სივრცეში, გემოს გაუხსენებ თითოეულს, ფილტვებიდან ხვნეზად ამოვივა „გამოცდილება“. ამდენად, შთაგონება შეიძლება, ზოგიერთ ჩემულ შემთხვევაში, ფიქრის, დაკვირვებისა და გრძნობის ხანგრძლივი პროცესის მყისიერ პროდუქტად ქცევას და სიტყვად გაბუდეებას ნიშნავდეს. ვფიქრობ, მწერალს ახალგაზრდული ჩქაროსანი ფიქრი და უწყვეტი თვითძიება უნდა ჰქონდეს შემოქმედებაში და მსცხოვანებისთვის სახასიათო სიღრმე-მიკუთვნებულობაც. ამდენად, თავს იმ მწერლების თანამაზრედად ვთვლი, ვინც სიტყვების საშუალებით უსასრულო სამყაროს კვლევას ცდილობს ჩარჩოების გარეშე და, ამავედროულად, რადგან თავისუფალი ფორმა, ღრმა ემოციური განცდები და ადამიანის სულიერი სამყაროს ყველა ღრმა ჭიდან ამოსაზრდი ჩემი ნაშრომების იდეურ ბირთვს ქმნის, ამიტომ, ვერსიები ჩემთვის გამოხატვის განსაკუთრებული საშუალებაა.

- ათი მცნებიდან ყველაზე არსებითად და დაურღვევლად რომელს მიიჩნევთ რატომ?

- ათი მცნებიდან ჩემთვის არსებითად არც ერთი გამოიყოფა, რადგან ისინი, როგორც ცალკეული ჰერმეტიკები, ერთად ქმნიან სრულყოფილ სულიერ წესრიგს. ჰარმონია მიიღწევა სისრულით და არასდროს - ცალკეულობით. სულის ღილილოები თანაბრად დასაბნევიან.

- ჩემი ყველაზე დიდი მეგობარი წიგნია - ამ ფრთიან გამოთქმას რას დაამატებთ?.. და წიგნები, რომლებმაც სული გაგიანათეს...

- წიგნი გონების სპეკალია. პიროვნებად ფორმირების, აზროვნების ფორმების ჭრისა და კვეთის, დახვეწისა და სრულყოფის პროცესის ლიტერატურული პოლიგრომიის გარეშე წარმოუდგენლად მიჩვენება. მსოფლიო ლიტერატურის მრავალფეროვან თემატურ მოზაიკაში ჩაძირვა თვითძიების შეუღარბელი საშუალებაა. ჩემთვის სულმთავი წიგნები, მრავალ სხვათა შორის, გამოირჩეულად კამიუს, ფოლკნერს, კაცკას ეკუთვნის.

- როგორია, თქვენი დაკვირვებით, თაობათა ცვლა, რით გამოირჩევიან თანამედროვე ახალგაზრდები და რა არის ამ ეტაპზე წარმატებისათვის მთავარი?

- თაობათა ცვლა ისტორიის განმავლობაში განმეორებადი, უნიკალური გამოცდილებითა და ფაქტორთა გავლენით ჩამოყალიბებული ფენომენია. თანამედროვე ახალგაზრდები ცხოვრობენ ინფორმაციის შეუზღუდავ ნაკადში, რაც უდიდეს შესაძლებლობებს აძლევთ, მაღალი პასუხისმგებლობითა და სირთულით მოახდინონ სწორისა და შესაბამისი შერჩევა. თაობის ნიშანდობლივ მახასიათებლად კრიტიკული აზროვნებისა და შემოქმედებითი მიდგომის განსაკუთრებულ განვითარებას ვთვლი. საგრძნობი და მნიშვნელოვანია მათი მგრძნობიარობა გლობალური საკითხების მიმართ, რაც სამყაროს სრული სურათის მასშტაბის აღქმის ღირსეულობაში დაავსოვების მიზეზით შექმნილი მგონია. წარმატებისათვის ამ ეტაპში მთავარია, ახალგაზრდებმა შეინარჩუნონ პიროვნული თვითმყოფადობა, არ დაკარგონ საკუთარი ღირებულებები სწრაფად ცვალებად

სამყაროში, რადგან იმ ინდივიდუალურ გამოწვევათა შორის, რომელსაც ენოქისა და დროის ხელი, პიროვნული განსხვავებების მიუხედავად, თანაბრად, გვისხამს მზერის წინ, დღეს უმძლავრესად ვთვლი ცვლილებათა კრიალოსანში შენი ყოფნის არსის, მსუბუქი ძაფის შენარჩუნებას, რომელზეც მარგალიტებადაა ასხმული შენი ყოველი დანაყოფი. თუმცა, ჯამურად, წარმატების გარანტი მუდამ იყო და არის ცოდნისა და შრომის სინთეზი.

- ციფრული ტრანსფორმაცია - დროის ეს მოთხონა და თქვენ...

- ციფრული ტრანსფორმაცია, დროის ეს გარდაუვალი ტალღა, მწერლისთვის ახალ გზებს ხსნის შემოქმედებითი ნაშრომების, ფიქრებისა და ემოციების, ფურცლის კვლევაში მოსაზღვრეულობის, როგორც არსებობის ერთადერთი მყარი ფორმის - ციფრული ხანის ძალით გაწილი სივრცეებში განუწყვეტელი მოგზაურობის შესაძლებლობით ჩანაცვლების სახით. აქ თითოეული სიტყვა მარცვლია ქარში, ნაყოფიერი ნიადაგების ზედაპირზე დაშვების სურვილით ნაფრენი. ამ ენოქიაში კალმის გვერდით დგება კლავიატურა, ფურცლებს ცვლის თითოეტი ეკრანის უსასრულობა. წერის პროცესი უკვე არათუ განმარტობას მოითხოვს, არამედ გულისხმობს ურთიერთობას მსოფლიო მკითხველთან. აქ კი იბადება გამოწვევა - საკუთარ მუხასთან ახლოობის პარალელურად შეძლო დროის სვლასთან ადაპტირება და მასში შენი ადგილის პოვნა, და მოწოდება - იყო ხმა, რომელსაც ციფრული ქარიშხალი ვერ შეასუსტებს.

- საკუთარი მომავალი - ჩანაფიქრის ასრულების რა ეტაპზე ხართ ახლა და რას ისახავთ მიზნად?

- ჯერ ისევე დიდი გზაა ჩემი პირადი მთის მწვერვალისკენ, თუმცა თითოეული სიახლე ნამდვილად პიროვნული ბიოგრაფია. მეჭრა, რომ ეს მოგზაურობა საოცარ სიმაღლეებამდე მიმიყვანს. თითოეული მიღწევა ქმნის ბილეთს წარმატების ჩემეული ვერსიის მისაღწევად.

- თავად რას ჰკითხავდით საკუთარ თავს და რას უბასუხებდით?

- გჭრა თუ არა სამყაროს დიდ, ბედნიერ და ჰარმონიულ სახლად ქცევის? გასათვთვროდ რამდენად მსოფლიოს ბიოგრაფია, რომ ეს მოგზაურობა საოცარ სიმაღლეებამდე მიმიყვანს. თითოეული მიღწევა ქმნის ბილეთს წარმატების ჩემეული ვერსიის მისაღწევად.

ყოველთვის სდილობს, ნანარმოების ბიზნესს ქართული სახელები დაარქვას

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

ს(ო)შ(ო) კუბლაშვილი საქართველოს ულამაზესი მხარის, იმერეთის მკვიდრია. იგი წელს, სექტემბერში, პირველად მონაწილეობდა საერთაშორისო ლიტერატურულ ფესტივალში „ზე-კართან“. სამი დღის განმავლობაში შუახევის, ქედის, ხულოს ღირსშესანიშნაობებს გაეცნო, შუბნის ტარიელ ფუტკარაძის სახელობის სკოლაში კი ფესტივალის მონაწილეთა წინაშე წარსდგა ახალი საბავშვო წიგნით „მარცვალას ოინები“. კოლეგები იმ დღიდან „მარცვალას“ სახელით მიმართავენ. სოფო კუბლაშვილი ჩვენი სტუმარია

- საამაყოა, იყო ქართველი მწერალი, ის გზა გააგრძელო, რომელსაც სათავე სახელოვანმა ადამიანებმა დაუდეს. იმერეთი ქართულ მწერლობას საინტერესო ნაწარმოებებით ამდიდრებდა. გამოჩენილი ვერც 21-ე საუკუნე იქნება. გამორჩეულად ვეფერები ადგილის დედას, ქართულ სოფელს, სადაც გვაქვს საცხოვრებელი სახლი, ხშირადაც მივდივარ. სოფელი, მისი ადამიანები, ენა, ხასიათი, ბუნება, ჩემი სახლი, რომელიც ტყის შუაგულში დგას, ერთობ სასიკეთო ატმოსფეროს ქმნიან შემოქმედებითი მუშაობისთვის.

ერი თანამშრომელი ვიყავი. მქონდა ექსპედიციები საჩხერის რაიონის სოფელ სავანეში. ეს იყო დაუფიქრებელი და შემოქმედებითი საქმიანობა. ამ ექსპედიციებზე დაყრდნობით მრავალი ჩანაწერი და ფოტომასალა დამუშავდა, რაც ჩემი პროფესიული მუშაობის ქვაკუთხედი გამოდგა. სკოლებშიც ვიმუშავე, ვარ სერტიფიცირებული პედაგოგი. სინაღოსთან და ძიებასთან ვაკავშირებ და მიყვარს გამოცდების ჩაბარება. ქულებსაც შესაბამისს ვაკრავებ. ამჟამად უმუშევარი ვარ. ამასთან, მეორე პროფესიასაც დავეუფლე - ბავშვთა ადრეული განვითარების სპეციალისტი ვარ. მსურს, ეს სპეციალობა გავამდიდრო და ჩემს ცხოვრებაში ახალი სარბიელი გავიჩინო.

- რა კონდიციამდე მიიყვანეთ დაწვებული სამეცნიერო მუშაობა?

- ფესტივალზე წამოსვლის წინ კარდას ვალაგებდი და ვნახე მრავალი საინტერესო სამეცნიერო მასალა, რაც უეჭველად აისახება ეროვნული მეცნიერების საგანძურში. ფაქტობრივად, ვერ გამოვსახე დრო აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად. ალბათ, დისერტაციის დაცვაზეც მიდგება ჯერი.

- ნაწარმოების დასაწერად დროის რომელი მონაკვეთს ირჩევთ?

- დილის საათები მიყვარს. დღის თუ საღამოს საათებშიც ვაკეთებ ჩანაწერებს, მაგრამ შეჯამება მაინც დილასთან ასოცირდება. უბის წიგნაკი და კალამი ყოველთვის თან დამაქვს. კერძებზე რომ ვამზადებ, ზოგჯერ ისეთი ხატოვანი ან ბრძანული ფრაზა მოეძალდება გონებას, რომ მთელ ნაწარმოებს ალამაზებს. გაკრული ხელით ვწერ და... ყველაფერი კომპიუტერზე გადამაქვს. ეს შემოძლია დღის ნებისმიერ მონაკვეთში გავაკეთო. დაწერილი მასალის გადაამუშავებაც მიყვარს და ამის შემდეგ პროდუქცია სასურველ სახეს იღებს. მიყვარს მზის ამოსვლის პროცესიც.

„მარცვალას ოინების“ მოქმედი პირები მრავლად არ არიან. აქ ერთი ოჯახია წარმოდგენილი: მარცვალა, მისი ძმა, დედა, მამა. მარცვალას ჰყავს მეგობრები, დანარჩენები მწერები და მღრღნელებია. ბევრი რამ, რაც ბავშვობისას გონებაში დაიღვქა, ნოველებში გაგაცოცხლე. ასევე, ვწერ მშობლებზე, ბებიებსა და ბაბუებზე, მეზობლებზე. მკითხველიც საკმაოდ მყავს. ზოგჯერ მკითხებიან, რატომ გახსოვს ასე დაწვრილებით ყველაფერი? მრავალი პერსონაჟია რომანში, თუმცა მკითხველი არ დაიკარგება

მეზობლები, სანათესაო წრე კიდევ უფრო მადლიერებენ. იმაშიც გამოგიტყუდებით, რომ მუდმივად ამ გარემოში ვცხოვრობ, სოფელში არ დავბადებულვარ, მაგრამ ყოველთვის მქონდა ენით აღუწერიელი სიყვარული ადგილის დედისადმი.

- ის, რაც ბავშვობასთან ასოცირდება, თქვენს ნაწარმოებებში თუ წარმოჩნდება?

- აუცილებლად. ვერ წარმოვიდგენია მწერალი, განსაკუთრებით საბავშვო, რომელიც ბავშვობას გაურბის.

- ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული ხართ...

- ჩემი სტუდენტობა ქვეყნის ძნელბედობის პერიოდს უკავშირდება. ის წლები მაინც გამორჩეულად ადვილს იჭერს. სტუდენტობა დავიწყე 1995 წელს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და დავამთავრე ქუთაისში. პროფესორ ტარიელ ფუტკარაძის ხელმძღვანელობით დავიცავი სადიპლომო ნაშრომი. ვარ ქართული ენისა და ლიტერატურის სპეციალისტი.

- სპეციალობის მიხედვით თუ გიმუშავიათ?

- როგორ არა, როგორც კი დავამთავრე უმაღლესი სასწავლებელი, მაშინვე ბატონ ტარიელ ფუტკარაძესთან ერთად მუშაობა დავიწყე სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში. გარკვეული დროის განმავლობაში მეცნი-

ელ მონაკვეთს ირჩევთ?

- დილის საათები მიყვარს. დღის თუ საღამოს საათებშიც ვაკეთებ ჩანაწერებს, მაგრამ შეჯამება მაინც დილასთან ასოცირდება. უბის წიგნაკი და კალამი ყოველთვის თან დამაქვს. კერძებზე რომ ვამზადებ, ზოგჯერ ისეთი ხატოვანი ან ბრძანული ფრაზა მოეძალდება გონებას, რომ მთელ ნაწარმოებს ალამაზებს. გაკრული ხელით ვწერ და... ყველაფერი კომპიუტერზე გადამაქვს. ეს შემოძლია დღის ნებისმიერ მონაკვეთში გავაკეთო. დაწერილი მასალის გადაამუშავებაც მიყვარს და ამის შემდეგ პროდუქცია სასურველ სახეს იღებს. მიყვარს მზის ამოსვლის პროცესიც.

- არიან მწერლები, რომლებსაც რაღაც დავისმირებათ თუ არა, ფურცელზე გადააქვთ. ასეთი შემთხვევები თუ გქონიათ?

- როგორ არა, ძალიან ხშირად, თანაც გგონია, რომ ძლიერად არ ხარ გამოსული, თითქოს ყველაფერი სრულყოფილად ჩაწერე. დილით თვალს გადაავლებ და საკუთარ თავს განაჩენს გამოუტან. არის ისეთი სიტყვებიც, რომელთა მნიშვნელობას ველარ ვიხსენებ და მიკვირს, რატომ ჩავიწყრე.

- „ზე-კართან“ ფესტივალის მონაწილეებს „მარცვალას ოინების“ გმირები გააცანით. სხვა ნაწარმოებების გმირები რა ასაკის არიან?

- „მარცვალას ოინების“ მოქმედი პირები მრავლად არ არიან. აქ ერთი ოჯახია წარმოდგენილი: მარცვალა, მისი ძმა, დედა, მამა. მარცვალას ჰყავს მეგობრები, დანარჩენები მწერები და მღრღნელებია. ბევრი რამ, რაც ბავშვობისას გონებაში დაიღვქა, ნოველებში გაგაცოცხლე. ასევე, ვწერ მშობლებზე, ბებიებსა და ბაბუებზე, მეზობლებზე. მკითხველიც საკმაოდ მყავს. ზოგჯერ მკითხებიან, რატომ გახსოვს ასე დაწვრილებით ყველაფერი? მრავალი პერსონაჟია რომანში, თუმცა მკითხველი არ დაიკარგება. მიყვარს რომანზე საუბარი. „ორი დაბადება“ იმიტომ ჰქვია, რომ ორი ამბავია გადმოცემული. არ მინდა, ყველაფერი დეტალურად მოგიხსნათ. ამ ინტერვიუს შემდეგ თქვენი გაზეთის მკითხველიც უნდა დაინტერესდეს ჩემი შემოქმედებით. გარდა ბოლო მოთხრობისა, ყველაფერი რეალური და ნამდვილი ამბავია. ყოველთვის ვცდილობ, ნაწარმოებების მოქმედი პირებს ქართული სახელები დავარქვა.

- ვინ არის სოფო კუბლაშვილი?

- მწერალი. საქართველოსა და ქართველობაზე დიდად შეყვარებული.

- კარგია მწერლობა, მაგრამ ქალისთვის დედობა უმთავრესია...

- გეთანხმებით. უფალმა ქალი სიცოცხლის საწყისად გააჩინა...

- თქვენი დამოკიდებულება მრწამსისადმი...

- ქრისტიანი მართლმადიდებელი ვარ. მცირე ასაკში მოვიხატე. ეს რიტუალი დიდი ბებების დაბადების დღეს დაამთხვეს. ჩვენი რელიგია საქართველოს სულიერებას ატარებს. იგი მიბმულია ეროვნულ ისტორიასა და კულტურაზე.

„მადლობა ბათუმს, რომ მიმიღო“

თამარ ლაშაბაძე 595 85 80 06

ბათუმში, ზურაბ გორგილაძისა და ალექსანდრე გრიბოედოვის ქუჩების კვეთას რომ ჩაუვლით, შეხვდებით კუთხეში მჭიდრო ბებოს - ზინა მაღაზრონიას, რომელიც ყოველ დილით ოზურგეთიდან ბათუმში ლიმონისა და ფორთოხლის გასაცემად ჩამოდის, რათაც ოჯახს არჩენს

9 წელია, რაც გორგილაძის ქუჩის №74 მისი მისამართი გახდა და ბათუმელებსა და ქალაქის სტუმრებს შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში გემრიელი ციტრუსით, გაზაფხულ-ზაფხულში კი ულამაზესი ყვავილებით ამარაგებს. მეც, სამსახურიდან სახლში მიმავალს, ხშირად შემიმჩნევია ზინა ბებო, რომელიც, რთული ცხოვრების მიუხედავად, სულ ილიმის

- არ გაქვთ მარტივი ცხოვრება...

- ბავშვობაც რთული მქონდა. ჩვენი ოჯახი სტალინმა ყაზახეთში გადასახლა, მაშინ 4 წლის ვიყავი

„ ოზურგეთში გარეთ მუშაობის საშუალებას აღარ მაძლევდნენ, ბაზრის შენობაში კი ვერაფერს გავეყიდდი, რადგან იქ ბევრია ციტრუსის გამყიდველი. ბათუმში ვარ 20 წელია. თავდაპირველად, ჭავჭავაძის ქუჩაზე ვმუშაობდი, მაგრამ სიცივის გამო აქ ვარჩიე. თავიდან გასაყიდად იები ჩამოვიტანე და ბათუმელები ისე კარგად მომეპყრნენ, წასვლა აღარ მინდოდა

- რამდენი ხანია, რაც ქუჩაში ციტრუსს ყიდით?

- 1991 წლიდან ქუჩაში ვარ. სამსახურიდან რომ გამათავისუფლეს, თავის რჩენისთვის ერთადერთი საშუალება ქუჩაში დგომა და ციტრუსის გაყიდვა იყო. ცოტა ხნით დავანებე თავი გარეთ მუშაობას, როცა ჩემი შვილი მეხმარებოდა, თუმცა გარდაიცვალა და ისევ ქუჩაში მომიწია გამოსვლა. მეორე შვილი ავადა და დღემდე ერთადერთი ფულის შემტანი ვარ ოჯახში.

- რატომ გადაწყვიტეთ ოზურგეთიდან ბათუმში სამუშაოდ ჩამოსვლა?

- ოზურგეთში გარეთ მუშაობის საშუალებას აღარ მაძლევდნენ, ბაზრის შენობაში კი ვერაფერს გავეყიდდი, რადგან იქ ბევრია ციტრუსის გამყიდველი. ბათუმში ვარ 20 წელია. თავდაპირველად ჭავჭავაძის ქუჩაზე ვმუშაობდი, მაგრამ სიცივის გამო აქ ვარჩიე. თავიდან გასაყიდად იები ჩამოვიტანე და ბათუმელები ისე კარგად მომეპყრნენ, წასვლა აღარ მინდოდა. შემდეგ ლიმო-

ლობა მინდა გადავუნახო გორგილაძის ქუჩის 81 ნომერში მცხოვრებთ და ბატონი ბეჟანის ოჯახს, სადაც ლიმონს ტომრებით ვინახავ, დილით გასაყიდად გამომაქვს, ასევე - 74 ნომერში მცხოვრებთ, რომლებიც ტვირთის გადატანაში და ყველანაირად მეხმარებიან. მე ამ კუთხით, ამ ქუჩით ვჭამ ლუკმაპურს. ბათუმში მძალიან თბილი ხალხი ცხოვრობს. ამდენი ხნის განმავლობაში არ მახსენდება დღე, როდესაც ჩემზე ვინმეს ცუდი ეთქვას. მადლობა ბათუმს, რომ მიმიღო და მშიერი არ ვარ.

- რომელ საათზე გამოდინართ ოზურგეთიდან და შინ როდის ბრუნდებით?

- დილის 8 საათზე ოზურგეთიდან პირველივე სამარშრუტო ტაქსის მოვეყვები და ბათუმიდანაც ბოლოს - 8 საათზე მივეყვები.

- როგორც ვხედავ, ცუდ ამინდშიც კი გარეთ ხართ სამუშაოდ გამოსული...

- თუ საშინელი თავსხმაა, მხოლოდ მაშინ არ გამოვდივარ, დანარ-

გაკეთებ, ამას მამაკაციც ვერ შეძლებს, რადგან დიდი მოთმინება სჭირდება. 77 წლის ქალი ვარ და ჭერჯერობით, უფლის ნებით, შემოძლია შრომა.

- რას ეტყვით იმ ადამიანებს, რომლებიც თქვენსავით გარეთ ვაჭრობენ?

- მადლობას გადავუხდი, რომ შრომა არ ეთაკილებათ. მე მათ დიდ პატივს ვცემ, რადგან ქუჩაში შრომა ძალიან რთულია.

- თქვენი ოცნება...

- ჩვენ ძალიან დიდი ოჯახი გვა-

ქვს და ყველა ერთად ვცხოვრობთ, ვერ ვეტყვით, ამიტომ ჩემი ყველაზე დიდი ოცნებაა, ჩემს შვილს ერთი პატარა ოთახი ჰქონდეს, რომ მის ცოლ-შვილთან ერთად ბედნიერად იცხოვროს.

ზინა ბებო დაშვილობებისას უურნალისტებსაც გადაგიხდა მადლობა:

- აქვე, თუ ნებას მომცემთ, მინდა თქვენ და თქვენს კოლეგებს გადაგიხადოთ მადლობა, რადგან ძალიან პატიოსანი ადამიანები ხართ და სიმართლით ცხოვრობთ.

და მეც, ოჯახთან ერთად, დიდი ტანჯვა გადავიტანე. 31 წლის ასაკში მეუღლე დამეღუპა და შვილები ობლად დამარჩნენ, წვალებით და ტანჯვით გავზარდე.

ნი ჩამოვიტანე და დაინტერესებაც მეტი გაჩნდა. ბათუმელებმა თბილად მიმიღეს. ძალიან დიდ პატივს მცემენ და ყოველთვის ცდილობენ, როგორმე მასიამოვნონ. დიდი მად-

ჩენ დროს ყოველთვის ვმუშაობ.

- დღეში დაახლოებით რამდენ ლარს გამოიმუშავებთ?

- მაღლიერი ვარ, საშუალოდ 50 ლარს გამოიმუშავებ. რასაც მე

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის რექტორის მოვალეობის შემსრულებლად, ნ თვის ვადით, მამუკა ალაფიშვილი აირჩიეს. გადაწყვეტილება უნივერსიტეტის აკადემიურმა საბჭომ ხმათა უმრავლესობით მიიღო

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის რექტორის მოვალეობის შემსრულებლად, ნ თვის ვადით, მამუკა ალაფიშვილი აირჩიეს. გადაწყვეტილება უნივერსიტეტის აკადემიურმა საბჭომ ხმათა უმრავლესობით მიიღო თანამდებობაზე თავიდან ორი კანდიდატი იყო რეგისტრირებული, თუმცა ერთ-ერთმა - სოფიო თავაძემ გუშინ არჩევნებში მონაწილეობაზე უარი თქვა და კანდიდატურა მოხსნა (მიზეზი უცნობია). შეგახსენებთ, რომ რექტორის თანამდებობა ვაკანტური მას შემდეგ გახდა, რაც თემურ კეჭერაძემ თანამდებობა საკუთარი განცხადების საფუძველზე დატოვა.

- პირველ რიგში, უნივერსიტეტმა ავტორიზაცია უნდა გაიაროს, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია როგორც პროფესორ-მასწავლებლებისთვის, ასევე სტუდენტებისთვის. ყურადღება მიექცევა სტუდენტებს, რომლებიც ფოიეში სხედან და პროტესტს განაგრძობენ. ისინი, ცხადია, კარგ პირობებში უნდა იყვნენ. ვფიქრობ, მათთან მეტი კომუნიკაციაა საჭირო და იმ მოთხოვნების გათვალისწინება, რაც აქვთ. სტუდენტებს ჩვენს გვეგებზე ვესაუბრე. ჩემი მიზანია, რომ უნივერსიტეტში არცერთი მხარე არ იყოს დაპირისპირებაში, - განაცხადა მამუკა ალაფიშვილმა. არჩევნების პარალელურად, ხელოვნების უნივერსიტეტში პროტესტი გრძელდება. ორ კვირამეტი სტუდენტები ღამის უნივერსიტეტში ათენებენ. ისინი რიგგარეშე არჩევნებსა და საპროტესტო აქციებზე დაპატიმრებულების გათავისუფლებას ითხოვენ.

„საორსა“ - აღამიანების მხარდასაჭერად

მე-5 გვერდიდან

კარიერული განვითარების პროგრამა ეხმარება აღამიანებს, გახდნენ თავდაჯერებულნი, მოტივირებულნი, დაიბრუნონ საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა და გაზარდონ დამოუკიდებლობის ხარისხი თავიანთ ცხოვრებაში. ცხადია, ლიდერი უნდა იყოს თავდაჯერებული, მოტივირებული, თუმცა, მას სჭირდება საზოგადოებრივი კეთილდღეობა და უანგარო ზრუნვა, რისთვისაც აუცილებელია ცალკე სასწავლო პროგრამა - ლიდერობა, სამოქალაქო ტრანსფორმაცია, სტრატეგიული მენეჯმენტი, რომელსაც „საორსაში“ ვახორციელებთ. საქართველოში უმუშევრობა ყველაზე მწვავე სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემაა. განსაკუთრებით მაღალია უმუშევრობის წილი ახალგაზრდებში: 15-დან 19 წლამდე - 44,6%, 20-24 წლამდე - 31,9%, 25-29 წლამდე - 20,1%, რაც კიდევ უფრო ზრდის სოციალურ რისკებს საზოგადოებაში და საფრთხეს უქმნის ქვეყნის მომავალს.

განსაკუთრებით მწვავე სიტუაციაა რეგიონებში, სადაც რესურსებზე ხელმისაწვდომობა და ხარისხიანი განათლების მიღება არასრულყოფილია. არაკვალიფიციური შრომითი ძალა რჩება მთავარ გამოწვევად საქართველოში. უწყვეტი პროფესიული კონსულტირებისა და კარიერის დაგეგმვის, საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების სამოქმედო გეგმის შესახებ საქართველოს მთავრობის დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ კარიერის დაგეგმვის სისტემის განვითარებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. ჩვენი საქმიანობის ფარგლებში მით უფრო ცხადი გახდა, თუ რაოდენ მოკლებულია ახალგაზრდა იმ ცოდნასა და პრაქტიკულ უნარებს, რომელიც მნიშვნელოვანია სწორედ დასაქმებისა და თვითდასაქმებისათვის. უნივერსიტეტებში შექმნილი სტუდენტური სერვისებისა და კარიერული განვითარების დეპარტამენტები მხოლოდ ადმინისტრაციულ როლს ასრულებენ, რაც გულისხმობს მხოლოდ სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვას

და ინფორმაციის გავრცელება-მიწოდებას. პროექტი სთავაზობს ახალ „საგანმანათლებლო ფორმულას“, რომელიც ადაპტირდა და აჭარაში სტუდენტს წარმატება მოუტანა, ასევე, უზრუნველყოფს ახალგაზრდებისათვის ახალი ცნობიერების ჩამოყალიბებას, რომელიც გულისხმობს ინდივიდუალური „მე-კონცეფციის შექმნას“. მიზნების სწორად დასახვას და რეალური კარიერული შესაძლებლობების განვითარებას. - ეს პროექტი მხოლოდ აჭარის რეგიონში ხორციელდება თუ მსგავსი სხვაგანაც არსებობს? - მხოლოდ აჭარის რეგიონში ხორციელდება, თუმცა ამ პროექტის ფარგლებში სასწავლო პროგრამაში მონაწილეობა შეუძლია ყველა ახალგაზრდას სხვადასხვა რეგიონიდან თუ დედაქალაქიდან. ჩვენს ორგანიზაციაში აქვს კარიერული განვითარების პროგრამების განხორციელების ექსპლუატიური კომპეტენცია და გამოცდილება. ვმუშაობთ მოსწავლეებთან, სტუდენტებთან, პედაგოგებთან, მშობლებთან, სამუშაოს მაძიებელ და დასაქმებულ აღამიანებთან, მეწარმეებთან, აღმსარებულ და მენეჯერულ პოზიციაზე დასაქმებულ აღამიანებთან. - რა გეგმები გაქვთ? - ჩვენთვის მნიშვნელოვანია, დაგუბრუნდეთ ევროინტეგრაციის პროცესებს. საქართველო აუცილებლად უნდა გახდეს ევროკავშირის წევრი ქვეყანა. დონორების მხარდაჭერის გარეშე საქართველოს არსებობა, ფაქტობრივად, წარმოუდგენელია. თუ ქვეყანაში აღამიანები არ იქნებიან ბედნიერები და ვერ შეძლებენ კარიერული ოცნებების ახდენას, ვერ მიაღწევენ გენდერულ თანასწორობას, სოციალურ სამართლიანობას, ფიზიკურად წარმოუდგენელია ასეთ საქართველოში კარიერულ თავისუფლებაზე საუბარი. ამიტომ ჩვენთვის უპირატესია ქვეყნის ევროინტეგრაცია, სოციალური უსაფრთხოება, ხარისხიანი განათლება და ეკონომიკური განვითარება ყველა ოჯახისთვის. ჩვენ ვაგრძელებთ შრომას როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. ჩვენი სოლიდარობა და თავისუფლება - სინდისის პატიმრებს!

კანონმდებლობა

ა(ა)იპ „საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერისძის სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტი“ აცხადებს ღია კონკურსს

შემდეგი აკადემიური თანამდებობების დასაბამებლად:

- ა) სამართლის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- ბ) საჯარო მმართველობის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 5 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- გ) მათემატიკის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 5 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- დ) განათლების მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 6 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- ე) ჟურნალისტიკის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 5 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული;
- ვ) ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 5 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული;

- ზ) ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 5 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული;
- თ) საქართველოს ისტორიისა და არქეოლოგიის მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 8 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- ი) ქართული ფილოლოგიის და ქართველური ენათმეცნიერების მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 8 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული;
- კ) მეტყველების მიმართულებით - პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 4 საშტატო ერთეული, ასოცირებული პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 3 საშტატო ერთეული, ასისტენტის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული, პროფესიული ნიშნით პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე - 2 საშტატო ერთეული;

გადეტი განისაზღვროს შემდგენიარად:

- ა) განცხადებების მიღება იწარმოებს უნივერსიტეტის კანცელარიაში 2025 წლის 25 თებერვლიდან 7 მარტის ჩათვლით, ყოველდღე - 10:00 საათიდან 17:00 საათამდე, კვირა დღის გარდა;
- ბ) კონკურსი ჩატარდება 2025 წლის 10 მარტიდან 15 მარტის ჩათვლით. კონკურსის შედეგები გამოქვეყნდება არა უგვიანეს 20 მარტისა უნივერსიტეტის ვებგვერდზე: www.tbli.ge

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს:

- ა) განცხადება (დანართი №1-ის შესაბამისად);
- ბ) პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა (დედანი და ქსეროსალი);
- გ) ავტობიოგრაფია ქართულ და ინგლისურ ენებზე (CV);
- დ) სანოტარო წესით დამოწმებული უმაღლესი განათლების და შესაბამისი აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დოკუმენტის (დოკუმენტების) ასლი;
- ე) პედაგოგიური და სამეცნიერო მოღვაწეობის გამოცდილების (სტაჟი) დამადასტურებელი დოკუმენტი;
- ვ) 2 ცალი ფურცლისურათი - 3X4 სმ;
- ზ) ბოლო 10 წელიწადში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების სია;
- თ) იმ სამეცნიერო კონფერენციების ჩამონათვალი, რომლებშიც ბოლო 10 წლის განმავლობაში მიიღო აქტიური მონაწილეობა (კონფერენციის დასახელების, ჩატარების ადგილის, თარიღისა და წაკითხული მოხსენების მითითებით).

კონკურსში მონაწილე პირმა წინასწარ, წერილობით სახით უნდა დაადასტუროს (თანხმობის ფორმა იყოსება კანცელარიაში), რომ, გამარჯვების შემთხვევაში, ავტორიტული იქნება ა(ა)იპ „საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერისძის სახელობის სასწავლო უნივერსიტეტი“ რექტორის მიერ დამტკიცებული, „აკადემიური პერსონალის ავტორიტეტის წესის“ შესაბამისად. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია კონკურსანტი.

ეთერ დიასამიძე, ბესიკ გორგი, გონა, უნა დავითაძეები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ტარიელ ხასანის ძე დიასამიძე და თანაუგრძობენ განსვენებულის ოჯახს.

მთავარი რედაქტორი მარინა მითაიშვილი	გამომცემი რედაქტორი ირმა შერვაშიძე ლიტერატურული რედაქტორი ეთერ სომარიკი	რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე. ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.	გამომცემი - შპს «ბაზილი პარა ლა ალპარია» პოლიგრაფიული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინი» მის: ქ. თბილისი, ქ. პაღლაშაძის ქ. №3	მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლ-მეგრის ქ. №2 ტელ: 27-13-31 ინფო და აპკაპრონა გაზეთი აპარისი კომპ. ცენტრი დასაბავლად ხელმოწერილია 30/01/25, 18 სთ.	დირექტორი მამუკა ბერიკა
--	--	---	--	--	--

„მარადიული ბიჭის“ სიკუთხით მოყოლილი ბულისა და სულის მთავარი აზრები

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

აჭარის მწერალთა სახლში, პროექტ „სტუმრად ვახტანგ ლლონტაძე“ ფარგლებში, მხატვარ გურამ გუგუბიძესთან შეხვედრა გაიმართა. საღამოს მთავარმა მასპინძელმა, პოეტმა ვახტანგ ლლონტაძემ შემოქმედებაზე დიდი სიყვარულით ისაუბრა და მას მადლობა გადაუხადა ღირსეული ბათუმელი ბიჭისთვის

გურამ გუგუბიძის მდიდარ შემოქმედებით გზაზე, მის პიროვნებასა და სიყვარულის უნარზე ისაუბრეს მისმა მეგობრებმა, კოლეგებმა, ახლობლებმა და ერთხმად აღნიშნეს, რომ მისი თითოეული ტილო უდიდესი სიყვარულითა და გულწრფელობითაა შესრულებული. მათში მთელი სიცხადით იგრძნობა განწყობა, რითაც შემოქმედი ყველა თავისი გულისა და სულის ამბებს.

- ხანდახან თვითონ გურამი მგონია შემოქმედების ნიმუში. არიან ადამიანები, რომლებიც უხდებიან თავიანთ საქმეს, სპეციალობას, პროფესიას, მაგრამ არიან ისეთებიც, რომლებიც ვერ ეტყვიან ამ ჩარჩოში და უხდებიან ქალაქს, საზოგადოებას, ქვეყანას. ასეთია ჩვენი დღევანდელი სტუმარი. თავისი მანერებითაც კი განსაკუთრებულ პეეს სძენს თავის ქალაქს. მშვიდი, მოსაყვარულე, ნიჭიერი ხელოვანია. სულ მინდოდა, გამოეჩინა პატივისცემა მის მიმართ. საიუბილეო თარიღამდე ორი თვით ადრე ეს საღამოც შედგა და მომეცა ამის შესაძლებლობა. მწერალთა სახლს მინდა მადლობა გადავუხადო მასპინძლობისთვის, მალე ამ შენობას ახალი სივრცე ექნება, სადაც არაერთი ღონისძიება ჩატარდება. ჩემს საღამოებს სიყვარულისა და

მადლიერების გაკვეთილებს ვარქმევ, რომელზეც ხან ცოტა ხალხია, ხან ბევრი, მაგრამ რიცხვი არაფერს ნიშნავს, რა გულით და სიყვარულით მიხვალ ამა თუ იმ საღამოზე, ამას აქვს მნიშვნელობა. მინდა, გურამ გუგუბიძეს, მარადიულ ბიჭს, კიდევ ერთხელ მადლობა გადავუხადო ღირსეული ბათუმელობისთვის და წარმატებები ვუსურვო შემოქმედებით გზაზე, - აღნიშნა ვახტანგ ლლონტაძემ.

ღონისძიების დასასრულ შეკრებილებს მადლობა გადაუხადა მხატვარმა და აღნიშნა, მიუხედავად იმისა, რომ არ უყვარს საკუთარი თავისა და შემოქმედების აფიშირება, დგება მომენტი, როცა ამას აკეთებ და კიდევ ერთხელ ხვდები, ყველაზე დიდი ჯილდო,

რაც ნებისმიერი ხელოვანისთვის, ზოგადად, ადამიანისთვის უმთავრესია - ხალხის სიყვარული, ასე უხვად გაქვს.

- მინდა, ბატონ ვახტანგს, თითოეულ ადამიანს მადლობა გადავუხადო დღევანდელი საღამოსთვის, იმ ემოციებისთვის, რაც მივიღე. არ მიყვარს საკუთარი თავის წარმოჩენა, მაგრამ მოხდა ისე, რომ დღეს აქ ვარ. ადრე არ ვმონაწილეობდი გამოფენებში, მაგრამ ასაკამც თავისი მოიტანა და ვფიქროვ, დადგა დრო, ჩემი შემოქმედება უფრო ფართო აუდიტორიას გავაცნო. გამოფორმებია ძალიან ბევრი წიგნი, 30 წლის განმავლობაში მხატვრული რედაქტორი ვიყავი, ამაში ვდებდი მთელ ძალისხმევას. ჩემი შემოქმედება არის

ის, რაც გულიდან მოდის, რაც ჩემს გულს, სულს მოუწოდებდა, იმას ვაკეთებ. თავისუფლებაა ის მთავარი ძალა, რაც სჭირდება ყველა შემოქმედ ადამიანს, რათა აკეთოს ის, რაც სურს. მოდის მუზა და რასაც მკარანობს, იმას ვხატავ. ტილოსთან მისვლამდე სამი დღე ვფიქრობ, მერე შეიძლება ერთ საათში დაგხატო, შეიძლება ერთი თვე დამჭირდეს, ერთი წელიც. ზუსტი ფორმულა არ გიცი თუ რის გამო შეიძლება შეგიყვაროს და შეიყვაროს, შენი შემოქმედება ადამიანმა. ალბათ, ეს გულწრფელობა და იმ საქმის დიდი სიყვარულია, რასაც აკეთებ. სისუფთავე, გულწრფელობა ყოველთვის იგრძნობა შემოქმედებაში, რის გამოც ხდები მისაღები ადამიანებისთვის. კიდევ ერთხელ, დიდი მადლობა დღევანდელი საღამოსთვის ყველა ჩემს გულშემოტივარს. შეუძლებელია, ემოციის გარეშე უსმინო ადამიანებს, რომლებიც შენ მიმართ ამხელა პატივისცემას და სიყვარულს გამოხატავენ, - გვითხრა გურამ გუგუბიძემ.

მეგობარი - მზე სულისა

ლაშა ხოშიაძე 593 50 82 69

წინა საუკუნის 70-80-იანი წლების ბათუმელებს კარგად ახსოვთ ქალბატონი ლუბა ბიბილიაშვილი, რომელიც ერთდროებით, სიღარბისლით, მჭევრმეტყველებით გამოირჩეული, ათეულობით წლის განმავლობაში პედაგოგიურ ინსტიტუტში მოღვაწე, მრავალი კეთილი საქმის მოთავე, დაუღალავი, პოეზიისა და ხელოვნების სიყვარულით, მეგობრობის დიდი გრძნობით განათებული გახლავთ

ლაშაში სამეგობრო წრე ჰყავდა ბათუმში - პოეტებისა და მასპინძლების, მეცნიერების... ერთი მათგანი, ნელი დუმბაძე სტუდენტობიდანვე თავისი სულის ხატად წარმოისახა. ვისაც თუნდაც ერთხელ ნელი დუმბაძის

ნიერი და მოღვაწე იოსებ ბოცვაძე-ქალბატონ ლუბას მრავალი დაბრკოლების გადალახვა მოუწია, სანამ წიგნი მზის სინათლეს იხილავდა. და აი, მკითხველის სამსჯავროზეა ეს ვრცელი მონოგრაფია - „გზათა ზედა მოღვაწეობით მავალნი“.

ქალბატონი ლუბა კარგა ხანია თბილისში ცხოვრობს და განაგრძობს სამეცნიერო საქმიანობას. პიროვნული თვისებებითა და ერთდროებით, მეგობრობით, შრომისმოყვარეობით მან კოლეგების სიყვარული და პატივისცემა დამსახურა, რაც წიგნის გამოცემისას მათი მხარდაჭერითაც დადასტურდა. მადლიერების გამოხატვაშიც უბადლოა და სამაგალითო.

- გილოცავთ ახალ წიგნს. მოდით, თავად იყავით გზამკვლევი.

იც ვამცნო, რომ საოჯახო არქივში ინახება იაკობ გოგებაშვილის ხელმოწერილი და ლუარსაბ ბოცვაძე მეგობრები და თანამოაზრენი იყვნენ. იაკობის გარდაცვალების შემდეგ, იქ მყოფთ უფლება მიეცათ, რაიმე ნივთი წაეღოთ სამახსოვროდ. ბატონმა იოსებმა ხელმოწერა აიჩრია.

- თავად წიგნის სტრუქტურაზე რას გვეტყვით?

- ამ წიგნში მეტი ყურადღება ლუარსაბისა და ნინოს ბიოგრაფიებს დაეთმო. საარქივო მასალის გაცნობის შემდეგ მკითხველისათვის ცხადი გახდება, როგორ იბრძოდა ლუარსაბი ქართული სკოლის გარუსულების წინააღმდეგ, როგორ მიიღწია მისმა მეუღლე ნინომ, დასთან - ეკატერინესთან ერთად, ისე განეახლებინა გოგებაშვილისეული „დედა ენა“, რომ მას ახალი ქართული სკოლისათვის ათწლეულების განმავლობაში ეროვნული სამსახური გაეწია.

- ვის ემადლიერებით, ვინ გავიწიით დახმარება წიგნის გამოცემაში?

- დიდი მადლობა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორს, აკადემიკოს დავით გურგენიძეს, რომელმაც მწვანე შუქი აუთო ამ წიგნს. იგი ორი გრიფით - საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გრიფით გამოიცა. წიგნის რედაქტორია ნ. ქავიანიძე, სამეცნიერო რედაქტორი - აკადემიკოსი ნათელა ვასაძე. ვემადლიერებ რეცენზენტებსაც - პროფესორებს ლია მენთე-შაშვილსა და ვაჟა დანელიას.

- ზემოთ ბრძანეთ, რომ უფრო ვრცლად უფროსი თაობის ბოცვაძეები არიან წარმოდგენილნი...

- დიახ, ასეა, რადგან იოსებ ბოცვაძეზე მომდევნო წიგნსაც შემოგთავაზებთ... ეს დიდი ადამიანი და მოღვაწეა, რომელთან ერთ ჭერქვეშ ცხოვრება და მეგობრობა მარჯუნა ღმერთმა. იგი განსაკუთრებულ პატივს იმსახურებს. დიახ, ეს ჩემი, როგორც მეგობრის, ვალია და ახლა, როცა მისი ცხოვრების გზას შემვასებლის პოზიციიდან ვვხვდები, ვრწმუნდები, ასეთი ადამიანები ერის სიმდიდრეა, გზის მანათობლები და ისინი უკვდავების შარავანდედით უნდა შევმოსოთ. ვემადლიერებთ თქვენ, გზეთ „აჭარის“ მთელ რედაქციას, მიხარია, რომ მთელ მედიაციურ ეროვნული მუსტიტი გამოიჩინეთ. წარმატებებს გისურვებთ!

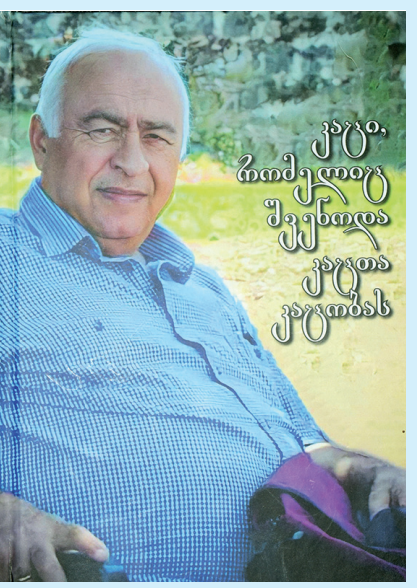
- ჩვენც წარმატებას გისურვებთ და მოველით ახალ წიგნს.

„კასი, რომლის შვენოდა კასთა კასოხას“

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

ამ სახელწოდების წიგნი შოთა მამულაძეზე მეგობრების, კოლეგების, ოჯახის წევრების მოგონებებით შეიკრა და მის ხსოვნას მიეძღვნა

შოთა მამულაძე 1952 წლის 9 მაისს შუახევის რაიონის სოფელ ნენიაში, ხუსეინ მამულაძის ოჯახში დაიბადა. მისი ბავშვობა თანასოფელი თანატოლებისგან დიდად არ განსხვავდებოდა, თუმცა შემდეგ მან თავი გამოიჩინა როგორც ღვაწლმოსილმა მეცნიერმა.

კასი, რომელიც შექნოდა კასთა კასოხას

ბათუმის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის წარჩინებით დამთავრებისთანავე, ისტორიის კათედრაზე ლაბორანტად დატოვდა. 1978-1981 წლებში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ასპირანტურაში სწავლობდა. მისი საკანდიდატო და სადოქტორო ნაშრომები აჭარის წლების ხეობის ისტორიულ-არქეოლოგიურ კვლევებს ეძღვნებოდა და კარგი შეფასებაც დაიმსახურა.

ბატონმა შოთამ განვლო გზა ლაბორანტობიდან ბათუმის უნივერსიტეტის არქეოლოგია-ეთნოლოგიის კათედრის სრულ პროფესორამდე. კათედრის გამგისა და დეპარტამენტის ხელმძღვანელის თანამდებობაზეც იმუშავა. მისი როლი იმ არქეოლოგიური ექსპედიციებში წარმოჩნდა, რომლებსაც ხელმძღვანელობდა და მრავალ აღმოჩენას დაუღო სათავე. მან გამოაქვეყნა 180-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი და 15 მონოგრაფია. 70-მდე საერთაშორისო და 40-მდე ადგილობრივი სამეცნიერო კონგრესის მონაწილე იყო. 60-ზე მეტი ნაშრომი საზღვარგარეთ გამოცა. მისი ხელმძღვანელობით შესრულებულია 10-მდე სამეცნიერო გარანტი, 15 სამაგისტრო და 9 სადოქტორო დისერტაცია დაცული. 1995 წელს მიიღო აბუსერისძე ტბელის, ხოლო 2018 წელს ავტორთა ჯგუფთან ერთად - ივანე ჯავახიშვილის პრემიები.

შოთა მამულაძე ერთი წლის წინ მოულოდნელად გარდაიცვალა. მეუღლე თამილა ვარშანიძის, ქალიშვილების ნინოსა და მარიამის მოგონებებით იწყება წიგნი „კასი, რომელიც შექნოდა კასთა კასოხას“. ღირსეულ მეცნიერზე, კოლეგაზე კარგ მეგობარსა და ბათუმელზე, ასევე, შესანიშნავ მეოჯახეზე, მოსიყვარულე მამასა და მეუღლეზე.

გულწრფელი, ემოციებით დაწერილი მოგონებები საინტერესოდ იკითხება. წიგნი აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს ფინანსური მხარდაჭერით დაიბეჭდა (რედაქტორი - თამაზ ფუტკარაძე, სარედაქციო საბჭო - მალხაზ თავდგირიძე, ანზორ, ნინო, მარიამ მამულაძეები, ოთარ კახაძე).

ლექციისათვის მოუხმენია და მის უსაზღვრო სულიერ და გონებრივ სიმდიდრეს ზიარებია, ეს არ გააკვირვებს. ამ დიდ ქალბატონს, რამდენიმე წლის წინ, 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით, ლუბა ბიბილიაშვილმა წიგნიც მიუღვნა - „ღვთის ტაძრის სულიერი ბინადარი“ და ერთხელ კიდევ გაცხადდა, ჰუმბოლტი მეგობრობას სიკვდილი ვერას აკლებს. მან მეგობრის ხსოვნა უკვდავყო და თავდაც ნათლით შეიმოსა.

რუსთაველის ქვეყნის შვილებს „მეგობრობა გზად და ხიდად“ ერთ-ერთ მთავარ ღირებულებად მიგვაჩნია. სწორედ „გვფხვისტყაოსნის“ გმირებმა შთაგონა ქალბატონ ლუბას ახალი ნაშრომი. ვრცელ მონოგრაფიაში წარმოაჩინა თავისი დიდი მეგობარი - განათლების ამბადარი, ცნობილი მეც-

- კარგა ხანს ვმუშაობდი ამ წიგნის გამოსაცემად. იოლი ნამდვილად არ იყო, მაგრამ პასუხისმგებლობის გრძნობამ, რომ ბოცვაძეთა დიდი ღვაწლის შესახებ ახალგაზრდობას უნდა სცოდნოდა, ძალ-ღონე შემმატა. დაინტერესებულ მკითხველს წარმოუდგება დიდი პედაგოგების - ლუარსაბ და ნინო ბოცვაძეებისა და იოსებ ბოცვაძის ბიოგრაფიული პორტრეტები, მათი ცხოვრების გზა და წვლილი განათლებისა და კულტურის განვითარებაში დღემდე უცნობი პირადი წერილებისა და საოჯახო არქივის მიხედვით.

- ბოცვაძეების საოჯახო არქივი, როგორც ჩანს, მრავალ საინტერესო და მნიშვნელოვან წერილს ინახავს...

- დიახ, და წიგნში ყველა გამოვამხეურე. აქვე მინდა, მკითხველს ის-